

Analýza aktuálneho stavu implementácie Operačného programu Životné prostredie z hľadiska naplňania cieľov Operačného programu, vrátane návrhov riešení pre efektívnejšiu implementáciu Operačného programu.

Obsah

1	Úvod	5
2	Aktuálne informácie o pokroku implementácie OP ŽP	7
2.1	Základné informácie o OP ŽP.....	7
2.2	Financovanie OP ŽP.....	10
2.3	Zhodnotenie pokroku implementácie OP ŽP.....	11
2.3.1	Zhodnotenie implementácie na úrovni programu	11
2.3.2	Zhodnotenie implementácie PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	11
2.3.3	Zhodnotenie implementácie PO 2 Ochrana pred povodňami	15
2.3.4	Zhodnotenie implementácie PO 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	17
2.3.5	Zhodnotenie implementácie PO 4 Odpadové hospodárstvo	19
2.3.6	Zhodnotenie implementácie PO 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia krajiny	21
2.3.7	Zhodnotenie implementácie PO 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému (POVAPSYS)	22
2.4	Aktuálny príspevok OP ŽP k napĺňaniu horizontálnych priorít.....	23
2.4.1	Horizontálna priorita Informačná spoločnosť	23
2.4.2	Horizontálna priorita Marginalizované rómske komunity	24
2.4.3	Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí	24
2.4.4	Horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj	25
3	Zdôvodnenie revízie OP ŽP	26
3.1	Zmeny, ktoré mali vplyv na realizáciu programu.....	26
3.1.1	Zmeny právneho rámca prijaté ES v súvislosti s finančnou krízou ..	26
3.1.2	Zosúladenie zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP so smernicou EIA	27
3.1.3	Prijatie zákona o environmentálnych záťažoch č. 409/2011 Z.z	28
3.1.4	Záver z Predbežnej analýzy stavu plnenia záväzkov Slovenskej republiky v oblasti odvádzania a zistenia komunálnych odpadových vôd pre aglomerácie	28
3.1.5	Stav reálneho napĺňania hodnôt merateľných ukazovateľov a ich plánovaných hodnôt k 31.12.2013	29
3.1.6	Nedostatky Informačno-technologického monitorovacieho systému (ITMS) 30	
3.2	Dôvody revízie OP.....	30
3.2.1	Sociálno-ekonomické zmeny	31
3.2.2	Zmeny v národných a regionálnych prioritách	31

3.2.3	Plnenie, resp. neplnenie plánovaných ukazovateľov OP	32
3.3	Návrh zdôvodnenia revízie vo väzbe na čl. 33 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006	32
4	Návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP s cieľom prerozdelenia finančných prostriedkov	35
4.1	Alokácia finančných prostriedkov na cieľ znižovania znečistenia vôd a zvýšenia kvality života obyvateľstva SR dobudovaním infraštruktúry vodného hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR	35
4.2	Návrh revízie OP ŽP s cieľom prerozdelenia finančných prostriedkov ...	36
4.3	Neprekrývanie výdavkov a deliace línie.....	39
5	Predpokladaný vplyv a dopad revízie	40
5.1	Vplyv revízie na stratégiu OP ŽP	40
5.2	Vplyv revízie na finančný plán	40
5.3	Vplyv revízie na ukazovatele	41
5.4	SWOT analýza.....	43
5.5	Hlavné disparity a faktory rozvoja PO 1	43
5	Záver	44
6	Zhrnutie	45
7	Použité zdroje	51
8	Zoznam skratiek	52

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1:	Alokácia zdrojov OP ŽP	10
Tabuľka č. 2:	Finančné alokácie PO 1 na prioritné témy	12
Tabuľka č. 3:	Počet výziev a projektov v rámci PO 1 k 30.9. 2011	12
Tabuľka č. 4:	Finančná implementácia PO 1 k 30. 9.2011	13
Tabuľka č. 5:	Plnenie ukazovateľov PO1 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 1.1 HT45	13
Tabuľka č. 6:	Plnenie ukazovateľov PO1 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 1.2 HT46	14
Tabuľka č. 7:	Plnenie ukazovateľov PO1 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 1.3 HT54	15
Tabuľka č. 8:	Počet výziev a projektov v rámci PO 2 k 30.9. 2011	15
Tabuľka č. 9:	Plnenie ukazovateľov PO2 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 2.1 HT53	16
Tabuľka č. 10:	Stav vyhlasovania výziev operačného cieľa 2.2 (POVAPSYS) k 30.9.2011	16
Tabuľka č. 11:	Finančná implementácia PO 2 k 30. 9. 2011	17
Tabuľka č. 12:	Počet výziev a projektov v rámci PO 3 k 30.9. 2011	17
Tabuľka č. 13:	Finančná implementácia PO 3 k 30.9.2011	18
Tabuľka č. 14:	Plnenie ukazovateľov PO3 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 3.1 HT47, HT52	18
Tabuľka č. 15:	Plnenie ukazovateľov PO3 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 3.2 HT49	18
Tabuľka č. 16:	Počet výziev a projektov v rámci PO 4 k 30. 9. 2011	19
Tabuľka č. 17:	Finančná implementácia PO 4 k 30.9.2011	19
Tabuľka č. 18:	Finančná implementácia operačných cieľov na úrovni prioritných tém HT44, HT50	19
Tabuľka č. 19:	Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.1 HT44	20
Tabuľka č. 20:	Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.2 HT44	20
Tabuľka č. 21:	Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.3 HT44	20
Tabuľka č. 22:	Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.4 HT50	20
Tabuľka č. 23:	Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.5 HT44	21
Tabuľka č. 24:	Počet výziev a projektov v rámci PO 5 k 30. 9. 2011	21

Tabuľka č. 25: Finančná implementácia PO 5 k 30.9.2011	21
Tabuľka č. 26: Finančná implementácia operačných cieľov na úrovni prioritných tém HT51, HT54	22
Tabuľka č. 27: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 5 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 5.1 HT51	22
Tabuľka č. 28: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 5 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 5.2 HT54	22
Tabuľka č. 29: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 5 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 5.3 HT51	22
Tabuľka č. 30: Finančná implementácia PO 7 k 30. 9. 2011	23
Tabuľka č. 31: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 7 k 30.9.2011	23
Tabuľka č. 32: Vyčíslenie finančných potrieb na plnenie záväzkov SR – v mil. SK	29
Tabuľka č. 33: Návrh úpravy cieľových hodnôt ukazovateľov OC 4.4	37
Tabuľka č. 34: Návrh cieľových hodnôt ukazovateľov OC 1.2	38
Tabuľka č. 35: Alokácia prostriedkov OP ŽP – po revízii	40
Tabuľka č. 36: Informatívne rozdelenie príspevku z fondu do kategórií dimenzie “Prioritná téma”	41
Tabuľka č. 37: Revízia ukazovateľov na úrovni PO 1	42
Tabuľka č. 38: Revízia ukazovateľov na úrovni PO 4	42
Tabuľka č. 39: Alokácia prostriedkov OP ŽP – po revízii	49

1 Úvod

Cieľom vypracovania analýzy je kvalitatívne zhodnotenie pokroku implementácie Operačného programu Životné prostredie (ďalej len „OP ŽP“) k 30.9.2011 pre účely monitorovania operačného programu ako aj návrhu potrebných krokov pre účely zefektívnenia čerpania pomoci ES, čo znamená zhodnotenie naplnenia cieľov OP voči vyčerpanej alokácii. Analýza neobsahuje zhodnotenie voči merateľným ukazovateľom typu počet projektov a počet novovytvorených pracovných miest nakoľko tieto typy ukazovateľov priamo nezabezpečujú naplnenie cieľov jednotlivých prioritných osí OP. V analýze je braný ohľad aj na úroveň naplňovania záväzkov SR vyplývajúcich z prístupovej zmluvy k EÚ, nakoľko najmä prostriedky Kohézneho fondu sú určené primárne pre vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi a zároveň výraznou mierou napomáhajú k plneniu záväzkov vyplývajúcich z európskeho aquis.

Predmetom tejto analýzy je odborné posúdenie Operačného programu Životné prostredie a vypracovanie návrhu konkrétneho riešenia zmien v OP ŽP, vrátane alokácie finančných prostriedkov a zároveň posúdenie dopadov navrhovaného riešenia na stratégiu OP ŽP.

Výsledok analýzy odzrkadľuje vzťah úrovne kontrahovania príspevku Európskej únie (ďalej len „EÚ“) v súlade s prílohou II Nariadenia ES 1828/2006 a reálnym stavom dosiahnutia plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v OP, vo vzťahu k záväzkom Slovenskej republiky vyplývajúcich z prístupových zmlúv k EÚ a environmentálneho aquis. Analýza je vykonaná podľa údajov z Informačného systému monitorovania fondov (ďalej len „ITMS“) k 30. 9. 2011, pričom za čerpanie alokácie sa v celom dokumente považuje úroveň kontrahovania zdrojov EÚ.

Dokument je rozdelený do tematických častí. Za úvodom sú uvedené aktuálne informácie o pokroku implementácie OP ŽP sumarizujúce informácie podľa prioritných osí. V analýze je na úvod zhodnotený vývoj kontrahovania a čerpania alokovaného príspevku spoločenstva podľa jednotlivých prioritných tém v programovom období 2007 – 2013 . Ďalej sa správa venuje hlbšej analýze vývoja každej prioritnej osi, príslušných prioritných tém v rámci danej prioritnej osi (ďalej len „PO“) a prislúchajúcich merateľných ukazovateľov stanovených v operačnom programe. Kapitola 3 rozpracováva dôvody pre potenciálne úpravy finančných alokácií operačného programu s cieľom zvýšenia efektívnosti implementácie operačného programu, ktoré budú mať vplyv na realizáciu operačného programu vo väzbe na čl. 33 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006. Návrh konkrétnych úprav OP ŽP je predmetom 4. kapitoly. V ďalšej časti dokumentu je vymedzený predpokladaný vplyv a dopad navrhovaných úprav na stratégiu OP ŽP, na finančný plán a na merateľné ukazovatele OP ŽP. Zhrnutie identifikovaných dôvodov revízie, zistení a návrhov vrátane odporúčaného postupu pri revízii sa nachádza v samotnom závere analýzy. Súčasťou dokumentu je aj podrobné zhrnutie v slovenskom a anglickom jazyku.

Východiskovými dokumentmi pre spracovanie analýzy boli nasledovné dokumenty: Operačný program Životné prostredie - verzia 3.0, Programový manuál OP ŽP - verzia 7.0, Výročná správa o vykonávaní OP ŽP za rok 2008/2009 a 2010, informácie zverejnené na webovej stránke OP: www.opzpzp.sk, ITMS, Správy

o vykonávaní výziev OP ŽP. Zoznam zdrojov použitých pre vypracovanie tejto analýzy je uvedený na konci dokumentu.

Metodika použitá pre vypracovanie tohto materiálu porovnáva podiel úrovne zazmluvnenia projektov voči celkovej alokácii jednotlivých prioritných osí a prioritných tém, ako aj podiel predpokladanej cieľovej hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov projektov podľa prioritných osí voči plánovanej hodnote merateľných ukazovateľov navrhnutých v operačnom programe. Na základe týchto údajov je zároveň pre každú prioritnú os vykonané zhodnotenie reálnosti dosiahnutia plánovanej hodnoty merateľných ukazovateľov. Zhodnotenie je vykonané na základe aktuálnej miery dopytu hodnotenej z hľadiska počtu projektov predkladaných v jednotlivých výzvach ako aj aktuálnej miery čerpania vzhľadom na výšku schválených oprávnených výdavkov už schválených projektov. Reálnosť vyčerpania pridelených prostriedkov spoločenstva pre jednotlivé prioritné témy a prioritné osi je zhodnotená k 30.9.2011.

Merateľnou základňou pre jednotlivé výpočty a porovnania bol zoznam projektov, pri ktorých bola podpísaná zmluva o poskytnutí NFP (zazmluvnené projekty), a to tak pri stanovení čerpania alokácie (úroveň zazmluvnenia za zdroje EÚ), ako aj pri stanovení cieľových hodnôt ukazovateľov pre jednotlivé projekty k 30. 9. 2011 podľa údajov z ITMS. Výška alokácie jednotlivých prioritných tém a prioritných osí je uvádzaná v súlade s výškou alokácie stanovenou v Programovom manuáli OP ŽP - verzia 7.0, okrem prioritnej osi 7, nakoľko revízia OP č. 3 bola schválená EK až v priebehu roku 2011.

V prípadoch, ak merateľný ukazovateľ v OP vykazuje východiskovú hodnotu ako nenulovú hodnotu, je v tabuľkách cieľovej hodnoty vypočítaný rozdiel medzi východiskovou a plánovanou hodnotou stanovenou v OP, t.j. plánovaná hodnota zahŕňa východiskovú hodnotu. Výnimku tvoria iba merateľné ukazovatele s mernou jednotkou stanovenou v %, kde plánovaná hodnota nezahŕňa východiskovú hodnotu.

2 Aktuálne informácie o pokroku implementácie OP ŽP

2.1 Základné informácie o OP ŽP

Stratégia OP ŽP je zameraná na vytváranie podmienok pre konvergenciu Slovenskej republiky k EÚ 15 predovšetkým v oblasti environmentálnych aspektov. Cieľom je predovšetkým dosiahnuť:

- zlepšenie stavu životného prostredia , ochrany biodiverzity, rodov, druhov a ekosystémov
- racionálne využívanie zdrojov s cieľom podpory trvalo udržateľného rozvoja
- dobudovanie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry

Globálny cieľ OP ŽP

Globálnym cieľom OP ŽP je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja.

Tento cieľ vyplýva z dlhodobých priorít štátnej environmentálnej politiky ako aj z platných resp. pripravovaných predpisov EÚ v oblasti životného prostredia.

Globálny cieľ OP bude napĺňaný prostredníctvom 6 prioritných osí a im prislúchajúcich špecifických cieľov. Súčasťou OP ŽP je taktiež siedma prioritná os s označením PO 6 Technická pomoc, táto však nie je predmetom tejto analýzy.

Charakteristika PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd

Špecifický cieľ: *Znižovanie znečistenia vôd a zvýšenie kvality života obyvateľstva SR dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR*

Prioritná os je tematicky zameraná na zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou v potrebnom množstve a vyžadovanej kvalite, ale najmä na zabezpečenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd verejnou kanalizáciou, ktoré je na Slovensku jednou z prioritných tém v oblasti vodného hospodárstva. SR v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd verejnou kanalizáciou mierne zaostáva za vytýčenými cieľmi, ako z časového hľadiska plnenia stanovených cieľov tak aj z hľadiska disponibility finančných prostriedkov pre plnenie týchto cieľov. . Ďalšou kľúčovou oblasťou infraštruktúry vodného hospodárstva je znižovanie preťaženia čistiarní odpadových vôd a zlepšovanie parametrov čistenia odpadových vôd výstavbou nových a rekonštrukciou existujúcich čistiarní

odpadových vôd. Premietnutie integrovaného prístupu k ochrane a využívaniu vodných zdrojov v rámci trvalo udržateľného rozvoja do oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd znamená zabezpečovať znižovanie rozdielov medzi množstvom a kvalitou vody spotrebovanej a množstvom a kvalitou vôd spätne privádzaných kanalizačným systémom do vodného prostredia.

Operačné ciele prioritnej osi:

1. Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov
2. Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ
3. Zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových vôd a podzemných vôd

Charakteristika PO 2 Ochrana pred povodňami

Špecifický cieľ: Zabezpečenie komplexnej ochrany územia SR pred povodňami

Uvedená prioritná os je zameraná na zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia SR. Výrazný ekonomický a sociálny dopad povodní zaraďuje ochranu pred povodňami medzi prioritné oblasti životného prostredia Slovenskej republiky.

Operačné ciele prioritnej osi: PO 2 sa nečlení na operačné ciele

Charakteristika PO 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

Špecifický cieľ: Znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok, minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie v súlade s legislatívou EÚ a SR.

Uvedená prioritná os je zameraná na zabezpečenie dôslednej implementácie smerníc EÚ v oblasti kvality ovzdušia a súčasne na napĺňanie záverov Tematickej stratégie o znečistení ovzdušia. V súlade s ňou sú podporované aktivity smerujúce k znižovaniu emisií znečisťujúcich látok – oxidov síry, oxidov dusíka, tuhých suspendovaných častíc PM10 a PM2,5, amoniaku, prchavých organických látok a skleníkových plynov.

Operačné ciele prioritnej osi:

1. Ochrana ovzdušia
2. Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie

Charakteristika PO 4 Odpadové hospodárstvo

Špecifický cieľ: Dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok odpadov na zdravie ľudí a ekosystémy.

Prioritná os je zameraná predovšetkým na podporu systémov separovaného zberu a zhodnocovania odpadov. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať odpadom, ktoré môžu mať významný negatívny vplyv na zdravie človeka a životné prostredie (napr. PCB/PCT, odpad zo zdravotnej starostlivosti).

Z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja je nutné upriamiť pozornosť na prieskum, monitoring a sanáciu environmentálnych záťaží a na uzatváranie a rekultiváciu skládok odpadov. Zabezpečí sa tým nielen zníženie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok odpadov na zdravie ľudí a ekosystémy, ale skvalitnením parametrov jednotlivých zložiek životného prostredia na dotknutých územiach sa zároveň vytvoria podmienky pre ďalšie investičné aktivity.

Operačné ciele:

1. Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu odpadov
2. Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov
3. Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie
4. Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania
5. Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov

Charakteristika PO 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia krajiny

Špecifický cieľ: Dobudovanie sústavy chránených území NATURA 2000 a infraštruktúry ochrany prírody SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR.

Uvedená prioritná os je tematicky zameraná na plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z medzinárodných dohôd, ale predovšetkým z právnych predpisov EÚ na ochranu druhov a biotopov európskeho významu, pre ktoré sa vyhlasuje súvislá európska sústava chránených území (NATURA 2000), vytvorená v spoločnom záujme EÚ, ktorú budujú členské štáty nezávisle od svojich vnútroštátnych sústav chránených území. Z hľadiska členstva v EÚ má SR povinnosť zabezpečiť najmä starostlivosť o územia NATURA 2000, priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu a ich monitoring. Z medzinárodných záväzkov, ako aj z národných stratégií a koncepcií, vyplývajú ďalšie úlohy na ochranu biologickej diverzity a krajiny.

Operačné ciele:

1. Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov.
2. Zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení ochrany prírody a krajiny vrátane zavedenia monitorovacích systémov za účelom plnenia národných a medzinárodných záväzkov
3. Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, vrátane posilnenia spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami

Charakteristika PO 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému

Špecifický cieľ: Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému (POVAPSYS).

Budovanie POVAPSYS je v zmysle Programu protipovodňovej ochrany SR a v súlade s Konceptiou vodohospodárskej politiky SR do roku 2015 zamerané na vytvorenie nástroja umožňujúceho včasné varovanie pred povodňami a tým znižovanie škôd na majetku, zdraví a životoch občanov SR.

Operačné ciele: PO 7 sa nečlení na operačné ciele.

2.2 Financovanie OP ŽP

OP ŽP je financovaný z prostriedkov KF a ERDF pričom v oboch prípadoch sa pri projektoch uplatňuje kofinancovanie zo štátneho rozpočtu vo výške 15 %.

Financovanie zo zdrojov KF sa dotýka:

- PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd
- PO 2 Ochrana pred povodňami
- PO 4 Odpadové hospodárstvo
- PO 6 Technická pomoc

Financovanie zo zdrojov ERDF sa dotýka:

- PO 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy
- PO 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia krajiny
- PO 7 Budovanie povodňového predpovedného a varovného systému

Alokácie na jednotlivé prioritné osi programu a zdroje ich financovania sumarizuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 1: Alokácia zdrojov OP ŽP

OP ŽP	EÚ zdroje	ŠR	celková alokácia
PO 1 - Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd	915,643,065	161,584,071	1,077,227,136
PO 2 - Ochrana pred povodňami	120,000,000	21,176,471	141,176,471
PO 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	180,000,000	31,764,706	211,764,706
PO 4 - Odpadové hospodárstvo	485,000,000	85,588,235	570,588,235
PO 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia krajiny	50,756,935	8,957,106	59,714,041
PO 6 - Technická pomoc	48,600,000	8,576,470	57,176,470
PO 7 - Budovanie POVAPSYS	20,000,000	3,529,412	23,529,412
Spolu OP ŽP	1,820,000,000	321,176,471	2,141,176,471

2.3 Zhodnotenie pokroku implementácie OP ŽP

Pokrok implementácie OP ŽP je v rámci tejto kapitoly posudzovaný v troch rovinách:

- Počet projektov schválených/zazmluvnených
- Finančná implementácia – stav kontrahovania/čerpania
- Plnenie indikátorov – cieľové/plánované hodnoty

2.3.1 Zhodnotenie implementácie na úrovni programu

Od začiatku OP ŽP bolo k 30. 9 2011 v rámci 39 doposiaľ uzavretých výziev predložených spolu 1499 žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Z tohto počtu bolo 599 žiadostí schválených a z nich 580 doposiaľ zakontrahovaných.

Finančné čerpanie

Z pohľadu aktuálneho stavu čerpania prostriedkov boli tak na úrovni celého OP ŽP ako aj jednotlivých prioritných osí hodnotené 4 úrovne finančnej implementácie, a to:

- Schválené žiadosti o nenávratný finančný príspevok
- Zazmluvnené projekty
- Realizované/vykázané výdavky (na úrovni žiadostí o platbu za jednotlivé projekty)
- Certifikované výdavky (na úrovni súhrnných žiadostí o platbu)

Z pohľadu schválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok dosiahla finančná implementácia OP ŽP k 30.9.2011 hodnotu 1 537 047 742,29 €EUR, čo predstavuje 73,26 % z celkovej alokácie prostriedkov OP. K tomuto dátumu bol aj takmer celý tento objem zazmluvnený, alebo sa nachádzal vo fáze tesne pred podpisom. Čo sa týka úrovne reálneho čerpania, objem reálne vykázaných výdavkov predstavoval k 30. 9. 2011 hodnotu 341 151 405,74 €, čo zodpovedá podielu 16,26% z celkovej alokácii OP. Z pohľadu úrovne certifikovaných výdavkov zodpovedá tento podiel hodnote 14,44 %. Výraznejší rozdiel medzi týmito dvomi hodnotami je spôsobený prerušením lehoty pre platbu listom EK z 15.7.2011, čo malo za následok časové zdržanie preplácania platieb zo strany Európskej komisie na národné účty. Táto skutočnosť však z krátkodobého hľadiska (cca 6-12 mesiacov) nemá vplyv na plynulú implementáciu jednotlivých projektov OP a koneční prijímatelia ňou nie sú nijako dotknutí.

2.3.2 Zhodnotenie implementácie PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd

Prioritná os č. 1 svojou alokáciou tvorí takmer 51% celkovej alokácie OP. Úroveň čerpania/kontrahovania danej prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 65,94% %.

Alokácie na jednotlivé prioritné témy zahŕňajú sumy po vzájomnej úprave informatívneho rozdelenia príspevku do kategórií pomoci v rámci prioritných tém 45 a 46. Touto vzájomnou úpravou došlo k zníženiu indikatívnej alokácie na prioritnú tému 45 o finančné prostriedky v objeme 108 289 62 EUR a ich presunu do prioritnej témy 46. Potreba uvedenej úpravy vyplynula z aktuálneho stavu implementácie a prípravy projektov v rámci PO 1. Takto navýšené prostriedky sú prioritne určené na realizáciu aktivít

v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd vyplývajúcich zo záväzkov SR voči EÚ, zakotvených v Zmluve o pristúpení k EÚ, na podporu veľkých projektov.

Tabuľka č. 2: Finančné alokácie PO 1 na prioritné témy

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 45 -Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	1.1.	90 643 065 €	43 651 046 €	48,16%
HT 46 Spracovanie vody (odpadová voda)	1.2.	800 000 000 €	510 694 268 €	63,84%
HT 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám	1.3.	25 000 000 €	17 746 388 €	70,99%
SPOLU		915 643 065	572 091 701	62,48%

Pre prioritnú os 1 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 8 výziev na predkladanie projektov. Z uvedeného počtu je všetkých 8 výziev uzatvorených. V rámci nich bolo predložených 401 projektov, pričom z tohto počtu bolo schválených 153 projektov. 137 z nich je už zakontrahovaných.

Tabuľka č. 3: Počet výziev a projektov v rámci PO 1 k 30.9. 2011

OP ŽP	Počet uzavretých výziev	Počet aktuálnych výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 1 - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	8	0	401	153	137
Spolu OP ŽP	39	3	1499	599	580

Pre prioritnú os momentálne nie je k dátumu 30.9.2011 otvorená žiadna výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok.

Finančné čerpanie

Stav finančnej implementácie prioritnej osi k 30.9.2011 sa opiera o výšku alokácie pre schválené žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Táto suma predstavuje 794 252 199,14 EUR, čo je 75,48 % z celkovej disponibilnej alokácie PO 1. K týmto hodnotám je potrebné pripočítať finančné prostriedky rezervované na realizáciu tzv. veľkých projektov (projekty s celkovými výdavkami vyššími ako 50 000 000,- EUR), v objeme 350 000 000,- EUR. Proces schvaľovania týchto projektov je odlišný od procesu pre dopytovo orientovaných projektov (s celkovými výdavkami nižšími ako 50 000 000,- EUR) a podlieha schváleniu Európskej komisie. Z pohľadu už realizovaných výdavkov je čerpanie PO 1 na úrovni 111 451 598,67 EUR, t.j. 10,59 % z celkovej alokácie PO 1

Tabuľka č. 4: Finančná implementácia PO 1 k 30. 9.2011

OP ŽP	Celkový rozpočet (EÚ + ŠR)	Schválené projekty	Zazmluvnené projekty	Realizované/ vykázané výdavky	Certifikované výdavky	Schválené / Rozpočet	Zazmluvnené / Rozpočet	Realizované / Rozpočet	Certifikované / Rozpočet
PO 1 - Ochrana pred povodňami	1 052 201 944,00 €	794 252 199,14 €	693 870 254,54 €	111 451 598,67 €	94 100 155,74 €	75,48%	65,94%	10,59%	8,94%
Spolu OP ŽP	2 098 133 265,00 €	1 537 047 742,29 €	1 406 136 452,43 €	341 151 405,74 €	302 928 354,81 €	73,26%	67,02%	16,26%	14,44%

Plnenie indikátorov

Operačný cieľ 1.1 - Prioritná téma 45

Tabuľka č. 5: Plnenie ukazovateľov PO1 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 1.1 HT45

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 45 -Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	1.1	90 643 065 €	43 651 046 €	48,16%
Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Dĺžka novovybudovaných rozvodov pitnej vody (bez vodovod. prípojok)	km	320	168	52,58%
Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody	počet obyv.	9 500	48 995	515,74%

Na základe uvedenej tabuľky je zrejmé, že v rámci HT45 už pri súčasnej úrovni čerpania alokácie dosahujú hodnoty merateľných ukazovateľov OP úroveň 52,58 % pri ukazovateli „Dĺžka novovybudovaných rozvodov pitnej vody“ a pri hlavnom ukazovateli (core) „Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody“ je hodnota ukazovateľa stanovená v OP už dokonca prekročená o viac než 500 % cieľovej hodnoty.

Úroveň čerpania alokácie ovplyvňuje skutočnosť, že k 30.9.2011 nebol schválený žiadny veľký projekt v rámci prioritnej témy 45. Z uvedeného dôvodu do tabuľky neboli započítané predpokladané hodnoty ukazovateľov veľkých projektov. (V súčasnosti je predložených 7 veľkých projektov na schválenie EK s očakávaným termínom schválenia do konca prvého štvrtroka 2012.)

Za predpokladu realizácie plánovaných veľkých projektov, ktoré tiež prispievajú k riešeniu zásobovania pitnou vodou, je plánované dosiahnutie miery naplnenia alokácie na 100% .

Predpoklad dosiahnutia celkových plánovaných hodnôt ukazovateľov prioritnej osi operačného programu je vysoký, nakoľko ukazovatele už v súčasnosti dosahujú vyššie hodnoty, ako je očakávaná úroveň čerpania alokácie.

Operačný cieľ 1.2 - Prioritná téma 46

Tabuľka č. 6: Plnenie ukazovateľov PO1 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 1.2 HT46

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 46 Spracovanie vody (odpadová voda)	1.2.	800 000 000 €	510 694 268 €	63,84%
Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal.prípojok)	km	1 127	927	82,23%
Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť	počet EO	321 000	174 640	54,40%
Počet novovybudovaných/zrekonštruovaných ČOV	počet	59	47	79,66%

Ciele prioritnej témy 46 naplňajú v najväčšej miere ukazovatele „Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojok)“ 82,23 % a „Počet novovybudovaných/zrekonštruovaných čističiek odpadových vôd 79,66 %. Ukazovateľ „Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť“ vykazuje úroveň zazmluvnenia 54,40 % z plánovanej hodnoty podľa operačného programu.

Po predpokladanom schválení veľkých projektov prispievajúcich k riešeniu odvádzania a čistenia odpadovej vody je značný predpoklad navýšenia naplňania daných ukazovateľov.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že trend vývoja operačného cieľa 1.2, resp. prioritnej témy 46 vo vzťahu k naplňaniu relevantných ukazovateľov je momentálne uspokojujúci za predpokladu schválenia veľkých projektov a včasnej realizácie veľkých projektov. V ich prípade však treba počítať s ich vysokou časovou náročnosťou na realizáciu, to znamená, aby bolo možné výsledky týchto projektov vykázať v tomto programovom období 2007 - 2013. To predpokladá ich úplné ukončenie najneskôr k 31.12.2015. Na druhej strane v prípade, že veľké projekty nebudú implementované v potrebnom časovom horizonte, dosiahnutie plánovaných ukazovateľov je otázne. S tým súvisí aj hrozba pre Slovensko, že záväzky SR vyplývajúce z prístupovej zmluvy k EÚ a z hľadiska úrovne ich celkového naplňania nebudú splnené.

Operačný cieľ 1.3 - Prioritná téma 54

Tabuľka č. 7: Plnenie ukazovateľov PO1 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 1.3 HT54

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám	1.3	25 000 000 €	17 746 388 €	70,99%
Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Súlad monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámcovej smernice o vode	%	100,00	100,00	N/A

2.3.3 Zhodnotenie implementácie PO 2 Ochrana pred povodňami

Od začiatku programovacieho obdobia bolo pre PO 2 vyhlásených 7 výziev. Pre prioritnú os momentálne nie je k dátumu 30.09.2011 otvorená žiadna výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok. V prípade 7 uzatvorených výziev bolo so žiadosťou o NFP predložených celkovo 187 projektov. Z tohto počtu bolo 67 projektov schválených a pre 36 z nich bola podpísaná zmluva o NFP.

Tabuľka č. 8: Počet výziev a projektov v rámci PO 2 k 30.9. 2011

OP ŽP	Počet uzavretých výziev	Počet aktuálnych výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 2 - Ochrana pred povodňami	7	0	187	67	65
Spolu OP ŽP	39	3	1499	599	580

2.3.3.1 Zhodnotenie implementácie operačného cieľa 2.1

Operačný cieľ 2.1 podporuje preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR do roku 2010, Plánmi manažmentu povodí, resp. vodným plánom Slovenska, vrátane vypracovania plánov manažmentu povodí a Vodného plánu Slovenska a opatrenia vyplývajúce zo smernice Európskeho parlamentu a Rady o hodnotení a manažmente povodňových rizík, vrátane plánov manažmentu povodňových rizík.

V rámci danej prioritnej osi došlo v roku 2011 v rámci revízie OP ŽP k odčleneniu operačného cieľa 2.2 a jeho začleneniu do novej prioritnej osi 7 financovanej z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Absorpčnú schopnosť výziev je možné hodnotiť pozitívne, nakoľko záujem o financovanie projektov prevyšuje aktuálne možnosti alokácie. Záujem o realizáciu projektov zameraných na preventívne protipovodňové opatrenia významne vzrástol v dôsledku extrémnych povodní v máji – júli 2010 a v dôsledku prijatých vládnych opatrení.

Plnenie indikátorov

Operačný cieľ 2.1 - Prioritná téma 53

Tabuľka č. 9: Plnenie ukazovateľov PO2 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 2.1 HT53

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 53 Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	2.1+2.2	120 000 000 €	59 488 623 €	49,57%
Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Počet opatrení zameraných na ochranu pred povodňami (spolu za projekty)	počet	125	75	60,00%
Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou	km2	187	666	355,90%
Počet osôb chránených pred povodňami v dôsledku realizácie projektu	počet	42 100	30 370	72,14%

2.3.3.2 Zhodnotenie implementácie operačného cieľa 2.2

Hlavným zameraním operačného cieľa 2.2 je v zmysle Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010 a Konceptie vodohospodárskej politiky SR do roku 2015 dobudovať Povodňový varovný a predpovedný systém (POVAPSYS) ako nástroj umožňujúci prostredníctvom hydrologických predpovedí, varovaní a výstrah výraznejšie znížiť škody spôsobené povodňami, predovšetkým straty na životoch, ujmy na zdraví ľudí a majetku občanov, miest a obcí. Oprávneným prijímateľom je Slovenský hydrometeorologický ústav SR.

Riadiaci orgán pre OP ŽP vyhlásil v rámci operačného cieľa 2.2 tri výzvy. Projekt budovania POVAPSYS sa však nepodarilo doposiaľ schváliť, a to z dôvodu, že proces prípravy projektu vyžaduje zosúladenie náročných technologických postupov. Oprávnený prijímateľ (SHMÚ) deklaroval záujem a technické a personálne kapacity realizovať POVAPSYS v tomto programovom období.

Tabuľka č. 10: Stav vyhlasovania výziev operačného cieľa 2.2 (POVAPSYS) k 30.9.2011

OP ŽP	Počet uzavretých výziev	Počet aktuálnych výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
OC 2.2 - POVAPSYS	0	3	0	0	0
Spolu OP ŽP	39	3	1499	599	580

Finančné čerpanie

Z pohľadu schválených projektov dosiahla implementácia prostriedkov PO 2 k 30.9.2011 hodnotu 100 692 392,63, čo predstavuje 72,03% z celkových prostriedkov alokovaných na danú prioritnú os. Takmer celý objem prostriedkov schválených projektov je zároveň zakontrahovaných 95 979 028,91. Čo

sa týka reálneho čerpania, výška vykázaných výdavkov predstavovala k 31.9.2011 hodnotu 18 822 962,25EUR, čo predstavovalo 14,67% podiel na celkovom rozpočte. V prípade pohľadu prostredníctvom certifikovaných výdavkov predstavuje tento podiel 13,46%

Tabuľka č. 11: Finančná implementácia PO 2 k 30. 9. 2011

OP ŽP	Celkový rozpočet (EÚ + ŠR)	Schválené projekty	Zazmluvnené projekty	Realizované/ vykázané výdavky	Certifikované výdavky	Schválené / Rozpočet	Zazmluvnené / Rozpočet	Realizované / Rozpočet	Certifikované / Rozpočet
PO 2 - Ochrana pred povodňami	139 794 118,00 €	100 692 392,63 €	95 979 028,91 €	20 505 179,02 €	18 822 962,25 €	72,03%	68,66%	14,67%	13,46%
Spolu OP ŽP	2 098 133 265,00 €	1 537 047 742,29 €	1 406 136 452,43 €	341 151 405,74 €	302 928 354,81 €	73,26%	67,02%	16,26%	14,44%

2.3.4 Zhodnotenie implementácie PO 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

Pre prioritnú os 3 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 10 výziev na predkladanie projektov. Z tohto počtu je 10 výziev uzatvorených a bolo v rámci nich predložených 325 žiadostí o NFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 108 a zo 107 z nich bolo podpísaná zmluva o NFP. zakontrahovaných.

K 30. septembru 2010 disponuje táto prioritná os 1 aktuálnou výzvou - Písomné vyzvanie pre iniciatívu JEREMIE k prioritnej osi 3 (operačný cieľ 3.1), kód OPŽP-PO3-10-J01.

Tabuľka č. 12: Počet výziev a projektov v rámci PO 3 k 30.9. 2011

OP ŽP	Počet uzavretých výziev	Počet aktuálnych výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriazn. vplyvov zmeny klímy	10	1	325	108	107
Spolu OP ŽP	39	3	1499	599	580

Finančné čerpanie

Aktuálny stav implementácie opierajúci sa o výšku alokácie pre schválené projekty predstavuje pri PO 3 úroveň 169 031 199,28 EUR, čo je 80,83 % z celkového rozpočtu pre danú prioritnú os. Z pohľadu zazmluvnených projektov tento podiel predstavuje 80,83 %. V prípade už zrealizovaných výdavkov je čerpanie PO 3 na úrovni 76 472 566,96 EUR, t.j. 36,57 % z celkového rozpočtu prioritnej osi. Podiel certifikovaných výdavkov na rozpočte prioritnej osi predstavuje 30,74 %.

Tabuľka č. 13: Finančná implementácia PO 3 k 30.9.2011

OP ŽP	Celkový rozpočet (EÚ + ŠR)	Schválené projekty	Zazmluvnené projekty	Realizované/ vykázané výdavky	Certifikované výdavky	Schválené / Rozpočet	Zazmluvnené / Rozpočet	Realizované / Rozpočet	Certifikované / Rozpočet
PO 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	209 117 648,00 €	169 031 199,28 €	168 965 247,40 €	76 472 566,96 €	64 278 646,55 €	80,83%	80,80%	36,57%	30,74%
Spolu OP ŽP	2 098 133 265,00 €	1 537 047 742,29 €	1 406 136 452,43 €	341 151 405,74 €	302 928 354,81 €	73,26%	67,02%	16,26%	14,44%

Plnenie indikátorov

Operačný cieľ 3.1 - Prioritná téma 47, 52

Tabuľka č. 14: Plnenie ukazovateľov PO3 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 3.1 HT47, HT52

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 47 Kvalita vzduchu	3.1.	107 800 000 €	81 081 869 €	75,22%
HT 52 Podpora čistej mestskej dopravy	3.1.	32 400 000 €	29 525 364 €	91,13%
Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Počet podporených aktivít zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia a počet podporených štúdií a analýz	počet	30	31	103,33%
Zníženie emisií znečisťujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO ₂ (spolu za podporené projekty) (zníženie o 42,59%)	%	15	43	283,93%
Zníženie emisií prchavých organických látok (spolu za jednotlivé projekty)	%	20	0	0,00%
Počet zmodernizovaných a novo nainštalovaných monitorovacích staníc Národnej monitorov. siete kvality ovzdušia	počet	25	27	108,00%

Operačný cieľ 3.2 - Prioritná téma 49

Tabuľka č. 15: Plnenie ukazovateľov PO3 k 30. 9.2011 na úrovni operačného cieľa 3.2 HT49

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 49 Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene	3.2.	39 800 000 €	37 129 970 €	93,29%
Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Počet aktivít na znižovanie emisií skleníkových plynov a zmenu palivovej základne energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech obnoviteľných zdrojov energie a počet podporných štúdií a programov	počet	15	51	340,00%
Zníženie emisií skleníkových plynov (spolu za jednotlivé projekty) (zníženie o 94%)	%	2	94	4700,00%
Redukcia emisií skleníkových plynov prepočítaných na CO ₂	tis. ton	110	41	36,95%
Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie	MW	20	76	379,63%

2.3.5 Zhodnotenie implementácie PO 4 Odpadové hospodárstvo

Od začiatku programovacieho obdobia bolo pre PO 4 vyhlásených 12 výziev. K 30. septembru bola aktuálna jedna výzva., ktorej termín uzavretia bol usmernením RO posunutý na 11. 11 2011. Z tohto dôvodu do analýzy nie sú zahrnuté údaje z tejto výzvy.

Celkovo bolo v rámci výziev predložených spolu 957 žiadostí o NFP. Z tohto počtu bola schválená nenávratná finančná pomoc pre 225 projektov, pričom pri 220 z nich bolo podpísaná aj zmluva. Z hľadiska počtu predložených, schválených ako aj zakontrahovaných projektov je prioritná os 4 najrozsiahlejšia prioritná os.

Tabuľka č. 16: Počet výziev a projektov v rámci PO 4 k 30. 9. 2011

OP ŽP	Počet uzavretých výziev	Počet aktuálnych výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 4 - Odpadové hospodárstvo	11	1	957	225	220
Spolu OP ŽP	39	3	1499	599	580

Finančné čerpanie

Z pohľadu schválených projektov dosiahla implementácia prostriedkov PO 4 k 30. septembru 2011 úroveň 374 255 603,65 EUR, čo predstavuje 67,24 % z celkových prostriedkov alokovaných na prioritnú os. V prípade zakontrahovaných projektov ide o podiel 63,08 % na rozpočte prioritnej osi, čo predstavuje sumu 351 115 957,22 EUR.

Čo sa týka reálneho čerpania, výška vykázaných výdavkov predstavovala k 30. septembru 2011 hodnotu 100 612 441,55 EUR, čo je 18,08 % z rozpočtu PO. V prípade pohľadu prostredníctvom certifikovaných výdavkov predstavuje tento podiel 17,40 %.

Tabuľka č. 17: Finančná implementácia PO 4 k 30.9.2011

OP ŽP	Celkový rozpočet (EÚ + ŠR)	Schválené projekty	Zazmluvnené projekty	Realizované / vykázané výdavky	Certifikované výdavky	Schválené / Rozpočet	Zazmluvnené / Rozpočet	Realizované / Rozpočet	Certifikované / Rozpočet
PO 4 - Odpadové hospodárstvo	556 599 632,00 €	374 255 603,65 €	351 115 957,22 €	100 612 441,55 €	96 873 261,87 €	67,24%	63,08%	18,08%	17,40%
Spolu OP ŽP	2 098 133 265,00 €	1 537 047 742,29 €	1 406 136 452,43 €	341 151 405,74 €	302 928 354,81 €	73,26%	67,02%	16,26%	14,44%

Plnenie indikátorov

Tabuľka č. 18: Finančná implementácia operačných cieľov na úrovni prioritných tém HT44, HT50

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	4.1, 4.2, 4.3, 4.5	368 600 000 €	310 059 483 €	84,12%
HT 50 Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	4.4	116 400 000 €	1 153 952 €	0,99%
SPOLU		485 000 000 €	311 213 435 €	64,17%

Operačný cieľ 4.1 - Prioritná téma 44

Tabuľka č. 19: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.1 HT44

Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Množstvo vyseparovaných komunálnych odpadov (spolu za projekty)	t/rok	99 714	97 463	97,74%
Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na separovaný zber	počet	41	206	502,44%

Operačný cieľ 4.2 - Prioritná téma 44

Tabuľka č. 20: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.2 HT44

Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Množstvo materiálovo zhodnotených odpadov (spolu za projekty)	t/rok	100 000	798 607	798,61%
Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadov	počet.	30	110	366,67%
Množstvo energeticky zhodnotených odpadov (spolu za projekty)	t/rok	47 960	160 156	333,94%
Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov	počet	10	6	60,00%

Operačný cieľ 4.3 - Prioritná téma 44

Tabuľka č. 21: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.3 HT44

Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Podiel zneškodnených NO v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve NO v rámci SR	%	4	0	3,50%
Podiel zhodnotených NO v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve NO v rámci SR	%	5	4	78,20%
Počet vybudovaných zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi	počet	12	9	75,00%

Operačný cieľ 4.4 - Prioritná téma 50

Tabuľka č. 22: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.4 HT50

Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy (spolu za projekty)	km2	0,30	0,00	0,00%
Počet sanovaných environmentálnych záťaží	počet	120	0	0,00%

Operačný cieľ 4.5 - Prioritná téma 44

Tabuľka č. 23: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 4 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 4.5 HT44

Ukazovatele	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy	km2	1,00	1,17	117,20%
Počet uzatvorených a zrekultivovaných skládok	počet	40,00	52,00	130,00%

2.3.6 Zhodnotenie implementácie PO 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia krajiny

Od začiatku programovacieho obdobia boli pre PO 5 zatiaľ vyhlásené 4 výzvy. Tieto výzvy sú už v súčasnej dobe uzavreté. V rámci týchto 4 výziev bolo predložených spolu 60 žiadostí o NFP. Z tohto počtu bola schválená nenávratná finančná pomoc pre 40 projektov, pričom pri 39 z nich bolo podpísaná aj zmluva o NFP.

Tabuľka č. 24: Počet výziev a projektov v rámci PO 5 k 30. 9. 2011

OP ŽP	Počet uzavretých výziev	Počet aktuálnych výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostr. krajiny	4	0	61	42	40
Spolu OP ŽP	39	3	1499	599	580

Finančné čerpanie

Aktuálny stav finančnej implementácie opierajúci sa o výšku alokácie pre schválené projekty predstavuje pri PO 5 úroveň 57 001 606,26 EUR, čo je až 95,46 % z celkového rozpočtu PO 5. V prípade pohľadu na úroveň čerpania prostredníctvom zazmluvnených projektov predstavuje tento podiel 93,71 %. Pri už zrealizovaných výdavkoch je čerpanie PO 5 na úrovni 6 958 911,80 EUR, t.j. 11,65 % z celkového rozpočtu prioritnej osi. Podiel certifikovaných výdavkov na rozpočte prioritnej osi predstavuje 10,59 %.

Tabuľka č. 25: Finančná implementácia PO 5 k 30.9.2011

OP ŽP	Celkový rozpočet (EÚ + ŠR)	Schválené projekty	Zazmluvnené projekty	Realizované/ vykázané výdavky	Certifikované výdavky	Schválené / Rozpočet	Zazmluvnené / Rozpočet	Realizované / Rozpočet	Certifikované / Rozpočet
PO 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostr. krajiny	59 714 041,00 €	57 001 606,26 €	55 960 330,44 €	6 958 911,80 €	6 323 280,85 €	95,46%	93,71%	11,65%	10,59%
Spolu OP ŽP	2 098 133 265,00 €	1 537 047 742,29 €	1 406 136 452,43 €	341 151 405,74 €	302 928 354,81 €	73,26%	67,02%	16,26%	14,44%

Plnenie indikátorov

Tabuľka č. 26: Finančná implementácia operačných cieľov na úrovni prioritných tém HT51, HT54

Prioritná téma	Op. Cieľ	Celková alokácia	Suma zazmluvnených projektov (EÚ zdroje)	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii
HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane Natura 2000)	5.1, 5.3	30 454 161 €	27 971 136 €	91,85%
HT 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám	5.2	25 000 000 €	19 595 145 €	78,38%
SPOLU		55 454 161 €	47 566 281 €	85,78%

Operačný cieľ 5.1 - Prioritná téma 51

Tabuľka č. 27: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 5 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 5.1 HT51

Ukazovateľ	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia	počet	413	16	3,87%
Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia	počet	273	0	0,00%
Percento z celkovej výmery CHÚ, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti	%	59	5	7,90%
Počet chránených druhov, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti	počet	20	84	420,00%

Operačný cieľ 5.2 - Prioritná téma 54

Tabuľka č. 28: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 5 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 5.2 HT54

Ukazovateľ	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Počet vybudovaných alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny	počet	39	88	225,64%
Percento z celkového počtu chránených území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia	%	60	26	43,48%

Operačný cieľ 5.3 - Prioritná téma 51

Tabuľka č. 29: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 5 k 30.9.2011 na úrovni operačného cieľa 5.3 HT51

Ukazovateľ	MJ	Plánovaná hodnota ukazovateľa podľa OP	Predpokladaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov	Podiel hodnoty ukazovateľa u zazmluvnených projektoch
Počet zrealizovaných aktivít (podujatí) zameraných na zvýšenie informovanosti, propagáciu, výchovu k ochrane prírody a vzdelávanie	počet	1 870	518	27,70%
Počet informovaných subjektov	počet	13 000	147 970	1138,23%

2.3.7 Zhodnotenie implementácie PO 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému (POVAPSYS)

Prioritná os 7 bola schválená rozhodnutím EK v 2011 na základe žiadosti riadiaceho orgánu pre OP ŽP o revíziu operačného programu. Počas roku 2011 boli vyhlásené 2 výzvy, v rámci ktorých nebol schválený žiadny projekt. V prvej výzve bol predložený jeden projekt, ktorý bol zamietnutý z dôvodu kvality projektového zámeru, v druhej výzve nebol predložený žiadny projekt.

Tabuľka č. 30: Finančná implementácia PO 7 k 30. 9. 2011

OP ŽP	Celkový rozpočet (EÚ + ŠR)	Schválené projekty	Zazmluvnené projekty	Realizované/ vykázané výdavky	Certifikované výdavky	Schválené / Rozpočet	Zazmluvnené / Rozpočet	Realizované / Rozpočet	Certifikované / Rozpočet
PO 7 - POVAPSYS	23 529 412,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Spolu OP ŽP	2 098 133 265,00 €	1 537 047 742,29 €	1 406 136 452,43 €	341 151 405,74 €	302 928 354,81 €	73,26%	67,02%	16,26%	14,44%

Plnenie indikátorov

Tabuľka č. 31: Plnenie ukazovateľov na úrovni PO 7 k 30.9.2011

Číslo operačného cieľa	Názov ukazovateľa	Typ ukazovateľa:			Východisková a cieľová hodnota za Slovensko		Dosiahnutý pokrok (k 30.9.2011)
		R - výsledku/result	O - výstupu/output	C - hlavný/core			
7.1	Počet projektov na prevenciu rizík	O, C	Počet		2006	0	0
					2015	1	
7.1	Počet inštitúcií napojených na POVAPSYS	O	Počet		2006	1	0
					2015	3	
7.1	Počet vydaných hydrologických predpovedí, varovaní a výstrah	R	Počet		2006	7 200	0
					2015	15 000	
7.1	Počet novovytvorených pracovných miest	R	Počet		2006	0	0
					2015	1	

2.4 Aktuálny príspevok OP ŽP k napĺňaniu horizontálnych priorít

2.4.1 Horizontálna priorita Informačná spoločnosť

K 30. 9. 2011 bolo v rámci OP ŽP zazmluvnených 17 projektov prispievajúcich k napĺňaniu horizontálnej priority Informačná spoločnosť v rámci Národného strategického referenčného rámca v objeme 31 615 093,10 EUR (EÚ zdroje), kde sú sledované dva horizontálne indikátory, a to Počet projektov s príspevkom k horizontálnej priorite Informačná spoločnosť a Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k horizontálnej priorite Informačná spoločnosť.

Je potrebné zdôrazniť, že v rámci OP ŽP ide o projekty s nepriamym dopadom na HP IS, keďže ich aktivity nie sú priamo orientované na informačnú spoločnosť a zazmluvnené prostriedky nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie cieľov HP IS.

Plnenie stanovených ukazovateľov pre horizontálnu prioritu informačná spoločnosť je k 30. 9. 2011 nulové, čo ovplyvňuje samotný stav projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpanie

oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov.

2.4.2 Horizontálna priorita Marginalizované rómske komunity

V zmysle uvedenej aktualizácie majú žiadatelia o nenávratný finančný príspevok pri deklarovanom príspevku projektu k HP MRK možnosť vyberať projektové ukazovatele výhradne v rámci nasledujúcich operačných cieľov OP ŽP:

- 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov
- 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu
- 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov

Projektové ukazovatele je možné priradovať tak k dopytovo orientovaným projektom, ako aj k projektom zo schválených Lokálnych stratégií komplexného prístupu.

Keďže realizované projekty s deklaroványm dopadom na MRK sú v ranom období implementácie, hodnoty projektových ukazovateľov dopytovo orientovaných projektov budú môcť byť hodnotené až po predložení monitorovacích správ prijímateľmi v priebehu ďalšieho obdobia implementácie.

Plnenie ukazovateľov uvedených v NSRR je zamerané výlučne na projekty s priamou podporou HP MRK, tzn. iba na projekty zo schválených Lokálnych stratégií komplexného prístupu. Keďže k predloženiu projektov zo schválených Lokálnych stratégií komplexného prístupu k 30. 9. 2011 nedošlo, dosiahnuté výsledky pri všetkých ukazovateľov vykazujú nulové hodnoty.

Z celkového počtu 266 zazmluvnených projektov bolo k 30. 9. 2011 zazmluvnených 48 projektov s príspevkom k HP MRK, pričom výška zazmluvnených prostriedkov dosiahla 89 300 531,05 EUR (EÚ zdroje). Percento zazmluvnenia projektov s príspevkom k HP MRK z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov predstavovalo teda 15,79%. V rámci OP ŽP ide pritom o projekty s nepriamym dopadom na HP MRK, keďže ich aktivity nie sú priamo orientované na marginalizované rómske komunity a zazmluvnené prostriedky nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie cieľov HP MRK.

2.4.3 Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí

OP ŽP podporuje vytváranie rovnosti príležitostí v prístupe k environmentálnej infraštruktúre ako jednému z dôležitých faktorov ovplyvňujúcich životné podmienky a životnú úroveň obyvateľstva SR.

Plnenie cieľov rovnosti príležitostí na úrovni programu sa posudzuje práve prostredníctvom vykazovania a následnej analýzy ukazovateľov HP RP. Nakoľko sú vzhľadom na implementáciu resp. stav realizácie projektov hodnoty takmer všetkých predmetných ukazovateľov nulové, nie je k 30. 9. 2011 možné posúdenie príspevku OP ŽP k cieľom rovnosti príležitostí.

Vzhľadom na skutočnosť, že samotné plnenie uvedených ukazovateľov je ovplyvňované najmä stavom projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpaním oprávnených výdavkov projektu, možno predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov.

Z pohľadu napĺňania cieľov HP RP oproti roku 2010 došlo k nárastu počtu projektov s príspevkom k HP RP ako aj k nárastu sumy nakontrahovaných prostriedkov zazmluvnených projektov s príspevkom k HP RP.

K 30. 9. 2011 bol počet zazmluvnených projektov celkovo 266 vo výške 565 446 156,86 EUR (EÚ zdroje). Počet zazmluvnených projektov s príspevkom k HP RP bol 55 a výška prostriedkov s príspevkom HP RP (EÚ zdroje) dosiahla 112 079 863,92 EUR, čo predstavovalo 19,82% z celkovej zazmluvnenej sumy. Rovnako je potrebné zdôrazniť, že v rámci OP ŽP ide o projekty s nepriamym dopadom na HP RP, keďže ich aktivity nie sú priamo orientované na rovnosť príležitostí a zazmluvnené prostriedky nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie cieľov HP RP.

2.4.4 Horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj

Vo vzťahu k OP ŽP je HP TUR významnou z hľadiska jeho celkového zamerania i hlavného obsahu, čo priamo vyplýva i z globálneho cieľa OP ŽP, ktorého súčasťou je posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky HP TUR. Prioritné osi OP ŽP prispievajú k ochrane a zlepšeniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, pričom OP ŽP ako celok prostredníctvom ich podpory prispieva k zachovaniu priaznivého životného prostredia pre budúce generácie.

Z 266 zazmluvnených projektov k 30. 9. 2011 prispievalo k horizontálnej priorite trvalo udržateľný rozvoj 150 projektov. Výška kontrahovaných prostriedkov predstavovala 264 848 183,06 EUR, čo je 46,84 % z celkovej zazmluvnenej sumy k tomuto dátumu.

Samotné plnenie uvedených ukazovateľov ovplyvňuje predovšetkým stav realizácie projektov, ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov.

3 Zdôvodnenie revízie OP ŽP

3.1 Zmeny, ktoré mali vplyv na realizáciu programu

OP ŽP, ako jeden z kľúčových nástrojov Národného strategického referenčného rámca na programové obdobie 2007 – 2013, bol vypracovaný pre sektor životného prostredia v predošlých rokoch 2005 – 2007. OP ŽP bol samostatne schválený EK dňa 08.11.2007.

Prihliadnuc k faktu, že proces prípravy OP ŽP bol zahájený v roku 2005, všetky analýzy a ďalšie podporné dáta využívané pri hodnotení situácie zohľadňovali, rovnako ako v prípade NSRR, stav k 31.12.2004. Na základe vyhodnotenia údajov dostupných v tomto období sú v OP ŽP definované ciele, priority, podporované aktivity ako aj merateľné ukazovatele.

Počas samostatnej implementácie OP ŽP v rokoch 2007 -2013 nastali výrazné externé zmeny, ktoré mali vplyv na kompletnú realizáciu programu. Nakoľko ekonomika SR pocítila vplyv silnej ekonomicko-sociálnej krízy z roku 2008 aj v ostatnom období, je potrebné nové prerozdelenie finančných prostriedkov od ES. Významným faktorom sú záväzky Slovenskej republiky v oblasti vodného hospodárstva, nakladanie s odpadovými vodami. Slovenská republika využíva finančné prostriedky OP ŽP, PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, ako doplnkový zdroj pre financovanie týchto záväzkov. Vo vzťahu k plánovaným hodnotám merateľných ukazovateľov operačného programu máme za to, že je efektívne a účelné presunúť do PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd finančné prostriedky z tých oblastí OP, kde plánované hodnoty merateľných ukazovateľov prevyšujú cieľové hodnoty, respektíve z PO kde je možné identifikovať problémy s efektívnym vyčerpaním alokácie danej PO resp. operačného cieľa.

Návrh revízie OP ŽP reaguje na aktuálne priority na národnej úrovni, zakotvené v Programovom vyhlásení vlády SR na obdobie rokov 2010- 2014 a taktiež na zmenu legislatívy.

3.1.1 Zmeny právneho rámca prijaté ES v súvislosti s finančnou krízou

ES v súvislosti s finančnou krízou prijala „ozdravovací balíček“ legislatívnych zmien a právnych rámcov, ktorého cieľom bolo zefektívnenie a zabezpečenie plynulého čerpania prostriedkov zo ŠF a KF na úrovni členských štátov.

Nasledovné opatrenia boli zapracované do riadiacej dokumentácie OP ŽP a majú vplyv na implementáciu projektov OP ŽP:

- nariadenie Rady (ES) č. 1341/2008 z 18.12.2008, ktorým sa v súvislosti s určitými projektmi generujúcimi príjmy mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1083/2006 – na základe tejto úpravy sa v rámci OP ŽP projekty, ktoré dosahujú limit do 1 miliónu EUR celkových výdavkov, považujú za projekty negenerujúci príjem
- nariadenie Rady (ES) č. 284/2009 z 7.4.2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 týkajúca sa výdavkov – RO OP ŽP na základe tejto úpravy umožnil zjednodušené

vykazovanie výdavkov pre projekty financované z ERDF (doplnené nariadením Rady (ES) č. 397/2009 a č. 396/2009)

- nariadenie Rady (ES) č. 539/2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenia č. 1083/2006, ktoré definuje hranicu pre veľký projekt z pôvodných 25 mil. EUR na 50 mil. EUR a úprava zákona č. 118/2010 Zúz. platného od 1.7.2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zúz. . o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov – na základe týchto úprav sa za veľký projekt v oblasti ŽP považuje projekt, ktorého celkové náklady prevyšujú sumu 50 miliónov EUR (z pôvodných 25 miliónov EUR) o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov – na základe týchto úprav sa za veľký projekt v oblasti ŽP považuje projekt, ktorého celkové náklady prevyšujú sumu 50 miliónov EUR (z pôvodných 25 miliónov EUR)

3.1.2 Zosúladienie zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP so smernicou EIA

Problematika posudzovania vplyvov na životné prostredie má vo vzťahu k programom a projektom financovaným z fondov EÚ horizontálny charakter, z čoho vyplýva, že sa vzťahuje nie výlučne k OP ŽP, ale týka sa taktiež mnohých ďalších operačných programov.

Platnú právnu úpravu v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie predstavuje zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Uvedeným zákonom boli do právneho poriadku SR transponované nasledovné právne predpisy ES: Smernica Rady 85/337/ES z 27. 6.1985 o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie v znení smernice Rady 97/11/ES z 3. marca 1997 a v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/35/ES z 26. 5. 2003, ktorou sa zabezpečuje účasť verejnosti pri navrhovaní určitých plánov a programov týkajúcich sa životného prostredia a ktorou sa menia a dopĺňajú s ohľadom na účasť verejnosti a prístup k spravodlivosti smernice Rady 85/337/ES a 96/61/ES; ďalej Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. 6. 2001 o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie.

V roku 2007 EK upozornila SR, že niektoré ustanovenia smernice Rady 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie v znení smernice Rady 97/11/ES a smernice Rady 2003/35/ES (články 4 ods. 2 a 3 v spojení s prílohami II a III, článok 7, článok 9 ods. 1 a 2) nie sú transponované úplne a/alebo správne. Komisia uviedla, že Slovenská republika prijatím a neoznámením zákona č. 275/2007 Z. z. a zákona č. 454/2007 Z. z. (cestný zákon a zákon o ochrane prírody a krajiny) si nespĺnila svoje záväzky vyplývajúce zo smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie v znení zmien a doplnení (smernica EIA), týkajúce sa postavenia verejnosti v procese environmentálneho rozhodovania.

Zosúladienie slovenskej legislatívy so smernicou EIA bolo riešené novelou zákona č. 287/2009 Z. z., účinnou od 01.09.2009, ktorá okrem iného upravila účasť verejnosti v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a priznala verejnosti štatút „účastníka konania“ oproti zákonu č. 24/2006 Z.z.

Ďalším krokom k zabezpečeniu súladu so smernicou EIA bolo schválenie novely zákona č. 145/2010 Z.z., ktorá vstúpila do platnosti 1. 5. 2010. Táto novela rozširuje okruh tzv. zainteresovanej verejnosti o fyzické osoby. Ich práva ustanovuje nové ustanovenie § 24 písmena a), v zmysle ktorého fyzická osoba staršia ako 18 rokov, ktorá podá v rámci procesu EIA písomné stanovisko, z ktorej vyplýva jej záujem na rozhodnutí, má v rámci následného povoľovacieho konania podľa osobitného predpisu postavenie účastníka konania. Byť zainteresovanou verejnosťou umožňuje občanom právnymi prostriedkami ovplyvniť činnosti, ktoré zasahujú do životného prostredia.

3.1.3 Prijatie zákona o environmentálnych záťažiach č. 409/2011 Z.z

Dňa 1. januára 2012 vstúpil do platnosti zákon č. 409/2011 o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon stanovuje práva a povinnosti osôb pri identifikácii environmentálnej záťaže, práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a ministerstva, ktorého činnosť súvisí s činnosťou, ktorá spôsobila vznik takejto záťaže, spôsob určenia povinnej osoby na úseku environmentálnej záťaže a ďalšie súvisiace práva a povinnosti.

Tento zákon je právnym základom nevyhnutným pre využívanie finančných prostriedkov ES a priamo súvisí s napĺňaním cieľov prioritnej osi 4 operačného cieľa 4.4.

Ďalšie súvisiace právne predpisy s dopadom na napĺňanie cieľov PO4 sú nasledovné:

- a) Usmernenia spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (2008/C 82/01),
- b) schéma štátnej pomoci na sanáciu environmentálnych záťaží.

3.1.4 Závery z Predbežnej analýzy stavu plnenia záväzkov Slovenskej republiky v oblasti odvádzania a zistenia komunálnych odpadových vôd pre aglomerácie

V oblasti čistenia komunálnych odpadových vôd má Slovenská republika záväzky vyplývajúce zo Zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii (uvedené v bode 3., časti C, Kvalita vôd – uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie z 23. 9. 2003) podľa ustanovení smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES (ďalej len „smernica Rady 91/271/EHS“). Uvedené záväzky Slovenská republika plní prostredníctvom Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd (ďalej len Národný program SR), ktorý bol pripomienkovaný a odsúhlasený zástupcami Európskej komisie. Tento Národný program SR predstavuje vecné napĺňanie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii. Významným nástrojom pre napĺňanie týchto záväzkov je aj OP ŽP a jeho PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd. Vyčíslenie finančných potrieb na celé obdobie je nasledovné:

Tabuľka č. 32: Vyčíslenie finančných potrieb na plnenie záväzkov SR – v mil. SK

Prechodné obdobie	Celkové náklady v mil. Sk /CÚ 2003/	Celkové náklady v mil. Sk /CÚ 2008/	Potreba zabezpečiť z KF, ŠR, vlastných zdrojov žiadateľa, resp. iných zdrojov v mil. Sk /CÚ 2003/	Potreba zabezpečiť z KF, ŠR, vlastných zdrojov žiadateľa, resp. iných zdrojov v mil. Sk /CÚ 2006/	Potreba zabezpečiť z KF, ŠR, vlastných zdrojov žiadateľa, resp. iných zdrojov v mil. Sk /CÚ 2008/
2004	42 862	54 542	28 285	30 829	38 532
2008	47 277	60 160	32 700	35 641	43 827
2010	48 477	61 687	33 900	36 949	45 354
2012	54 878	69 832	40 301	43 925	53 499
2015	61 079	77 723	46 502	50 684	61 390

Z uvedeného vyplýva, že k 31.12. 2012 pri rovnakom trende by táto čiastka predstavovala sumu cca 1 776 mil. EUR. Vecné plnenie záväzkov Slovenskej republiky je riešené ako operačný cieľ 1.2 „Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ“, prioritnej osi 1 v Operačnom programe Životné prostredie na roky 2007 – 2013, kde bola vyčlenená čiastka vo výške 691,710 mil. EUR z prostriedkov Európskeho spoločenstva (Kohézneho fondu – ďalej len „KF“). V roku 2010 bolo navrhnuté pôvodnú čiastku KF navýšiť ešte o 108,28 mil. EUR presunom z operačného cieľa 1.1 pre operačný cieľ 1.2. Uvedené spolu predstavuje čiastku 800 mil. EUR z Kohézneho fondu a zodpovedajúce spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu. Táto čiastka sa však stále javí ako nepostačujúca, nakoľko po započítaní prostriedkov ŠR a vlastných prostriedkov žiadateľov stále zostáva finančná medzera vo výške približne 320 mil. EUR v prípade núdzového/minimálneho variantu až 860 mil. EUR v prípade ideálneho variantu pre plnenie záväzkov.

Vo svetle povinnosti SR plniť si svoje záväzky voči EÚ a reálne obmedzenej disponibility finančných prostriedkov na plnenie týchto záväzkov máme za to, že sústredenie finančných prostriedkov v rámci OP ŽP do PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd vytvorí predpoklady na efektívnejšie využitie pomoci z fondov ES. Sústredenie týchto finančných prostriedkov by sa malo udiť formou presunu z tých prioritných osí OP ŽP, kde už je vysoký predpoklad na naplnenie cieľov OP ŽP alebo kde existuje odôvodnené riziko nevyčerpania týchto finančných prostriedkov.

3.1.5 Stav reálneho naplňania hodnôt merateľných ukazovateľov a ich plánovaných hodnôt k 31.12.2013

Na základe zhodnotenia implementácie jednotlivých prioritných osí v častiach 2.3.2 až 2.3.7 možno vyvodiť nasledovné:

- Napriek tomu, že v rámci PO 1 sa plánované hodnoty ukazovateľov javia na prvý pohľad dostatočné (50 – 80% v závislosti od konkrétneho ukazovateľa), stále treba brať do úvahy

fakt uvedený v časti 3.1.5, že na naplnenie prístupových záväzkov SR v oblasti hospodárenia s odpadovými vodami vykazuje SR finančnú medzeru vo výške minimálne 320 mil. EUR. Prípadný presun prostriedkov a ich sústredenie v PO 1 by sa malo odraziť aj na zvýšených cieľových hodnotách merateľných ukazovateľov.

- Plánované hodnoty ukazovateľov v rámci PO 2 sú na úrovni, kedy nie je dôvod predpokladať ťažkosti s ich naplnením. Ich plánovaná úroveň naplnenia zodpovedá alokácii pre PO 2, v niektorých prípadoch je dokonca omnoho vyššia.
- Väčšina plánovaných hodnôt ukazovateľov v rámci PO 3 je na úrovni, kedy nie je dôvod predpokladať ťažkosti s ich naplnením. Pre tie typy ukazovateľov, kde plánované hodnoty ešte nedosahujú uspokojivú úroveň, bude potrebné, aby RO pre OP ŽP vyhlásil výzvu zameranú na projekty prispievajúce prioritne práve k naplneniu týchto ukazovateľov
- V rámci PO 4 je úroveň plánovaných hodnôt ukazovateľov viac než uspokojivá v operačných cieľoch 4.1, 4.2 a 4.5. V týchto OC je veľmi vysoký predpoklad naplnenie cieľov na viac než 100% plánovanej hodnoty. V rámci operačného cieľa 4.3 bude potrebné vyhlásiť výzvu na podporu projektov prispievajúcich primárne k tým ukazovateľom, ktoré ešte nevykazujú uspokojivú mieru naplnenia. Pre tieto potreby RO disponuje dostatočnou alokáciou. V OC 4.4 je situácia alarmujúca. Oba ukazovatele doposiaľ vykazujú plánovanú hodnotu na úrovni 0. Navyše existujú aj iné riziká (popísané v časti 3.3, odsek 2, písmeno b) nenaplnenia cieľov tohto OC a zároveň nevyčerpania a straty finančných prostriedkov alokovaných v tomto OC.
- Väčšina plánovaných hodnôt ukazovateľov v rámci PO 5 je na úrovni, kedy nie je dôvod predpokladať ťažkosti s ich naplnením. Pre tie typy ukazovateľov najmä v OC 5.1, kde plánované hodnoty ešte nedosahujú uspokojivú úroveň, bude potrebné aby RO pre OP ŽP vyhlásil výzvu zameranú na projekty prispievajúce prioritne práve k naplneniu týchto ukazovateľov

3.1.6 Nedostatky Informačno-technologického monitorovacieho systému (ITMS)

Počas realizácie programu sa vyskytlo množstvo problémov s funkcionalitou ITMS. Problémy spojené s funkcionalitou ITMS sa netýkali iba OP ŽP, ale aj ďalších OP.

Uvedené problémy boli riešené Riadiacim orgánom operatívne na základe usmernení CKO, takže nemali výrazný vplyv na realizáciu OP ŽP.

Na riešení niektorých problémov funkcionality ITMS v súčasnosti CKO stále pracuje.

3.2 Dôvody revízie OP

V nadväznosti na zmeny, ktoré mali vplyv na realizáciu Operačného programu Životné prostredie v rokoch 2007 – 2013 je možné vyhodnotiť, že nastali nasledovné dôvody pre jeho revíziu:

- a) nastali výrazné sociálno-ekonomické zmeny v dôsledku celosvetovej hospodárskej krízy,

- b) boli vykonané legislatívne úpravy v národnej legislatíve na odzrkadlenie zmien národných priorít ako aj na zabezpečenie súladu s prioritami Spoločenstva,
- c) priebeh implementácie projektov operačného programu zaznamenal také plnenie merateľných ukazovateľov, ktorý indikuje potrebu úprav počas realizácie programu s cieľom zabezpečiť efektívne čerpanie pridelených finančných prostriedkov pre Operačný program Životné prostredie..

3.2.1 Sociálno-ekonomické zmeny

OP ŽP sa pripravovalo v období rastu slovenskej ekonomiky a rast bol očakávaný aj v nasledujúcich rokoch 2007-2013. Avšak už v roku 2008 sa v dôsledku vypuknutia finančnej krízy začali prejavovať negatívne zmeny v svetovom hospodárstve s dopadom na ekonomiku SR a aj na samotných prijímateľov.

Vplyvy finančnej a hospodárskej krízy na slovenskú ekonomiku sa prejavili aj vo fiškálnej politike. Nepriaznivý vývoj makroekonomického prostredia sa premietol do položiek štátneho rozpočtu, verejnej správy ako aj súkromného sektora. Dôsledky krízy sa prejavili nedostatkom disponibilných finančných zdrojov prijímateľov na realizáciu už naplánovaných projektov. Očakávaný pokles potenciálneho rastu v porovnaní so situáciou pred krízou spôsobil, že očakávaný príjem z daní je nižší ako predpokladaný, čo by pri zachovaní plánovanej výšky verejných výdavkov viedlo k trvale deficitnému hospodáreniu verejnej správy. Preto bolo nevyhnutné v roku 2010 pristúpiť ku konsolidácii výdavkov verejnej správy. V tejto súvislosti nie je odporúčané realizovať žiadne dodatočné krátkodobé opatrenia s negatívnym vplyvom na deficit verejnej správy. Sústrediť by sa malo na dôslednú implementáciu už prijatých opatrení s najvyšším príspevkom k agregátnemu dopytu (EÚ fondy, cestná infraštruktúra). V tejto súvislosti je potrebné zahrnúť čo najviac opatrení vodohospodárskej politiky štátu, vrátane opatrení týkajúcich sa odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd, do výdavkov hradených z fondov EÚ. Finančná kríza môže mať dopad aj na napĺňanie kontextových ukazovateľov OP ŽP a ukazovateľov stanovených na úrovniach jednotlivých prioritných osí.

Následkom finančnej a hospodárskej krízy nastali významné sociálno-ekonomické zmeny, na základe ktorých je možné preskúmať a revidovať OP ŽP (v zmysle čl. 33, čl. 1 písmena b nariadenia (ES) č. 1083/2006).

3.2.2 Zmeny v národných a regionálnych prioritách

- a) vo vzťahu k potrebám slovenskej spoločnosti a zmeneným prioritám samospráv,:
Pripomienky partnerov k návrhu OP ŽP smerovali predovšetkým k rozšíreniu aktivít, ktorých podpora bude umožnená (táto požiadavka sa týkala napr. začlenenia rekonštrukcií vodovodnej a kanalizačnej siete medzi podporované aktivity, väčšieho rozsahu aktivít podporovaných v oblasti ochrany prírody a krajiny). Zo strany partnerov boli taktiež opakovane vznášané požiadavky na zvýšenie finančnej alokácie na OP ŽP ako celok alebo na jeho jednotlivé prioritné osi, najmä na aktivity PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, čo je oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd.

Uvedené pripomienky partnerov bolo možné vzhľadom na finančnú alokáciu na OP ŽP, priamo vyplývajúcu z NSRR, akceptovať iba v obmedzenom rozsahu.

b) Prijatie zákona o environmentálnych záťažiach č. 409/2011 Z.z.

Hlavným princípom zákona je určenie zodpovednosti a to aj v prípade vlastníctva podnikov či pozemkov. V prvom rade bude braný na zodpovednosť pôvodca environmentálnej záťaže, vrátane jeho právneho zástupcu. Aplikácia podrobnejších opatrení zákona si vyžiada celkovú sumu asi 487 miliónov EUR. Z týchto financií má až 84 % pochádzať z verejných zdrojov a zvyšok má byť uhradený zo súkromných zdrojov. SR sa zaviazala dodržiavať záväzok voči Európskej únii o odstránení zdrojov znečistenia podzemných vôd do roku 2027, tento záväzok priamo súvisí s PO 4-, operačný cieľ 4.4. Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania. Právnym základom nevyhnutným pre použitie finančných prostriedkov ES v plnom rozsahu, tak aby bolo možné pokryť všetky typy pozemkov (vo vlastníctve štátu, v súkromnom vlastníctve, subjekty zúčastňujúce sa hospodárskej súťaže, neznámi majitelia pozemkov,...) ako aj všetky kombinácie právnych stavov a situácií z toho vyplývajúcich, okrem uvedeného zákona, ktorý je účinný od 1. 1. 2012 sú aj nasledovné právne akty

- Usmernenia spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (2008/C 82/01),
- schéma štátnej pomoci na sanáciu environmentálnych záťaží.

3.2.3 Plnenie, resp. neplnenie plánovaných ukazovateľov OP

V dôsledku nedostatočného čerpania prostriedkov určených pre PO 4- Odpadové hospodárstvo, operačný cieľ 4.4. Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania, je potrebné nové prerozdelenie financií :vo vzťahu k aktuálnej úrovni kontrahovania a čerpania v operačnom ciele 4.4. Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania

Nakoľko v PO 4- Odpadové hospodárstvo hrozí najväčšie percento straty v dôsledku nedostatočného čerpania, nové prerozdelenie finančných príspevkov si kladie dôraz na aktuálny stav kontrahovania. Preto je dôležité aby Riadiaci orgán hľadal čo najefektívnejšie formy využitia finančných prostriedkov, resp. aby vo finálnej fáze programového obdobia koncentroval finančné prostriedky v rámci OP z tých PO kde je úroveň naplnenia ukazovateľov dostatočujúca alebo tieto prostriedky nestihnú/nedokáže využiť do konca programového obdobia 2007 – 2013.

3.3 Návrh zdôvodnenia revízie vo väzbe na čl. 33 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006

V súlade s čl. 33, ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 sa operačné programy môžu znova preskúmať a v prípade potreby revidovať na zvyšok programového obdobia v jednom alebo viacerých z týchto prípadov:

- a) ak nastali výrazné sociálno-ekonomické zmeny;
- b) ak je potrebné vo väčšej miere alebo iným spôsobom zohľadniť hlavné zmeny v prioritách Spoločenstva, v národných alebo regionálnych prioritách,
- c) na základe hodnotenia, ktoré sa vykonalo v súlade článkom 48, odsek 3 nariadenia uvedeného nariadenia a ak počas monitorovania operačného programu sa odhalí výrazný odklon od počiatočne stanovených hodnôt ukazovateľov,
- d) ak nastali ťažkosti s vykonávaním.

V nadväznosti na zmeny, ktoré mali vplyv na realizáciu Operačného programu Životné prostredie v rokoch 2007 – 2010 a dôvodov pre jeho revíziu uvedených v časti 3.2 je možné vyhodnotiť, že nastali nasledovné dôvody pre revíziu PO 4- Odpadové hospodárstvo:

- a) nastali výrazné sociálno-ekonomické zmeny v dôsledku celosvetovej hospodárskej krízy - v zmysle **čl. 33 ods. 1 písmena a) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006**
- b) nastali zmeny v prioritách Slovenskej republiky: Prijatie zákona o environmentálnych záťažoch č. 409/2011 Z.z. umožnilo využiť finančné prostriedky operačného cieľa 4.4. Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania pre časť lokalít postihnutých environmentálnou záťažou a to primárne pre subjekty nezúčastňujúce sa hospodárskej súťaže (MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie, ostatné ministerstvá alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie, obce alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie, vyššie územné celky alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie, združenia miest a obcí. Vzhľadom na neexistenciu právnej úpravy definujúcej poskytnutie štátnej pomoci na sanáciu environmentálnych záťaží v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“, môže byť pomoc zameraná len na záťaže, pri ktorých je znečisťovateľ známy a pri ktorých nedôjde k zhodnoteniu majetku vo vlastníctve subjektu zúčastňujúceho sa hospodárskej súťaže). Takýto typ lokalít vhodných pre podporu prostredníctvom OP ŽP tvorí len 20 – 30 % z celkového počtu. Pre ostatné typy lokalít, teda subjekty zúčastňujúce sa hospodárskej súťaže (obce alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie, vyššie územné celky alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie, združenia miest a obcí, fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie) je potrebné vykonať nasledovné kroky:
  - 1. vypracovanie schémy štátnej pomoci na sanáciu environmentálnych záťaží (ďalej len „schéma“) vrátane jej konzultácie na národnej úrovni s Ministerstvom financií SR ako gestorom štátnej pomoci v SR a s Európskou komisiou (v predmetnej schéme budú definovaní oprávnení žiadatelia, oprávnené aktivity, maximálna výška a intenzita pomoci, ako aj ďalšie podmienky vyplývajúce z príslušnej legislatívy EÚ a SR) – cca 1mesiac
  - 2. zabezpečenie procesu notifikácie (schválenia) schémy Európskou komisiou a jej zverejnenie – min 6 mesiacov
  - 3. určenie pôvodcu záťaže (znečisťovateľa), resp. povinnej osoby v zmysle zákona pre každú environmentálnu záťaž, ktorá má byť sanovaná (za týmto účelom vydá rozhodnutie príslušný Krajský úrad životného prostredia) – cca 1mesiac

Takáto postupnosť krokov je však časovo náročná a nie je možné ju realizovať do 31.12.2013 vrátane implementácie schválených projektov, čím s vysokou pravdepodobnosťou príde k nedočerpaniu finančných prostriedkov OC 4.4 a zároveň k nenaplneniu cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov.

- c) Na základe monitorovania implementácie OP: Finančné prostriedky v prioritnej osi PO 4- Odpadové hospodárstvo operačný cieľ 4.4. Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania nie sú v dostatočnej miere čerpané čo sa odráža aj na nízkej miere

plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov (Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy = 0 km², Počet sanovaných environmentálnych záťaží = 0) a ani miera kontrahovania neindikuje zlepšenie tohto stavu v krátkom časovom horizonte, čo môže mať za následok nenaplnenie cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov alebo nedočerpania alokácie určenej pre OC 4.4. Obe situácie by znamenali výraznú finančnú a environmentálnu stratu pre SR, či už v podobe nevyužitia voľných finančných prostriedkov alebo nutnosti ich vrátenia EK po 31.12.2013. V dôsledku neuskutočnenia zmeny prerozdelenia finančných prostriedkov hrozí v PO 4- Odpadové hospodárstvo najväčšie percento straty, čoho výsledkom by bolo prepadnutie financií pre SR. Je preto potrebné riešiť potreby ostatných prioritných osí, ktoré sú dostatočne efektívne a kvantitatívne využívané. V zmysle čl. 33, ods. 1 písmena b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 nastali zmeny v národných a regionálnych prioritách

Na základe uvedených skutočností došlo k naplneniu čl. 33, ods. 1 písmen a), b) a c) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006,.

Podľa Metodického pokynu CKO č. 10/2010 riadiaci orgán posúdi výsledky analýzy/hodnotenia a môže na ich základe rozhodnúť o spracovaní návrhu na revíziu operačného programu. Z porovnania finančnej alokácie z fondov EÚ na OP ŽP s finančnými požiadavkami potrebnými na splnenie záväzkov vyplývajúcich z environmentálneho acquis vyplýva, že na ich splnenie bude nutné okrem zdrojov z fondov EÚ vyčleniť aj značné prostriedky z národných zdrojov. SR musí garantovať splnenie záväzkov vyplývajúcich z environmentálneho acquis, čo je možné iba za predpokladu ich zohľadnenia pri tvorbe východísk ŠR, jeho návrhu a úpravách v období 2007 – 2015. Na uvedenú skutočnosť sa poukazuje aj v texte OP ŽP (kap. 4.1.3), a to ako na jeden zo záverov materiálu „Návrh úpravy NSRR SR na roky 2007 – 2013 v nadväznosti na pripomienky EK a rokovania s EK“, schváleného uznesením vlády SR č. 407/2007.

4 Návrh konkrétného riešenia revízie OP ŽP s cieľom prerozdelenia finančných prostriedkov

Cieľom tejto kapitoly je navrhnúť konkrétne riešenie revízie Operačného programu Životné prostredie, a to v nadväznosti na dôvody, na základe ktorých vyplynula potreba revidovať operačný program, uvedené v kapitole 3 .

4.1 Alokácia finančných prostriedkov na cieľ znižovania znečistenia vôd a zvýšenia kvality života obyvateľstva SR dobudovaním infraštruktúry vodného hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR

Nakoľko PO 1 svojou alokáciou tvorí takmer 51% celkovej alokácie OP, úroveň čerpania/kontrahovania danej prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 54,50, %.

Alokácie na jednotlivé prioritné témy zahŕňajú sumy po vzájomnej úprave informatívneho rozdelenia príspevku do kategórií pomoci v rámci prioritných tém 45 a 46. Touto vzájomnou úpravou došlo k zníženiu indikatívnej alokácie na prioritnú tému 45 o finančné prostriedky v objeme 108 289 62 EUR a ich presunu do prioritnej témy 46. Potreba uvedenej úpravy vyplynula z aktuálneho stavu implementácie a prípravy projektov v rámci PO 1. Takto navýšené prostriedky sú prioritne určené na realizáciu aktivít v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd vyplývajúcich zo záväzkov SR voči EÚ, zakotvených v Zmluve o pristúpení k EÚ, na podporu veľkých projektov.

Pre prioritnú os 1 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 8 výziev na predkladanie projektov. Z uvedeného počtu je 8 výziev uzatvorených a v rámci nich bolo predložených 401 projektov, pričom z tohto počtu bolo schválených 153 projektov. 137 z nich je už zakontrahovaných.

Stav finančnej implementácie prioritnej osi k 30.9.2011 sa opiera o výšku alokácie pre schválené žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Táto suma predstavuje 794 252 199,14 EUR, čo je 73,73 % z celkovej disponibilnej alokácie PO 1. K týmto hodnotám je potrebné pripočítať finančné prostriedky rezervované na realizáciu tzv. veľkých projektov (projekty s celkovými výdavkami vyššími ako 50 000 000 EUR), v objeme 350 000 000 EUR. Proces schvaľovania týchto projektov je odlišný od procesu pre dopytovo orientované projekty (s celkovými výdavkami nižšími ako 50 000 000 EUR) a podlieha schváleniu EK. Z pohľadu už realizovaných výdavkov je čerpanie PO 1 na úrovni 114 536 811,52EUR, t.j. 10,63%% z celkovej alokácie PO 1.

Už pri súčasnej úrovni čerpania alokácie dosahujú hodnoty merateľných ukazovateľov OP úroveň 50,68% pri ukazovateli „Dĺžka novovybudovaných rozvodov pitnej vody“ a pri hlavnom ukazovateli (core) „Počet

obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody“ je hodnota ukazovateľa stanovená v OP už dokonca prekročená –o viac než 500 % cieľovej hodnoty.

Úroveň čerpania alokácie ovplyvňuje skutočnosť, že k 30.9.2011 nebol schválený žiadny veľký projekt v rámci prioritnej témy 45. Z uvedeného dôvodu neboli započítané predpokladané hodnoty ukazovateľov veľkých projektov. (V súčasnosti je predložených 7 veľkých projektov na schválenie EK s očakávaným termínom schválenia do konca prvého štvrťroka 2012.)

Predpoklad dosiahnutia celkových plánovaných hodnôt ukazovateľov prioritnej osi operačného programu je primeraný, nakoľko ukazovatele už v súčasnosti dosahujú vyššie hodnoty, ako je očakávaná úroveň čerpania alokácie.

Ciele prioritnej témy 46 naplňajú v najväčšej miere ukazovatele „Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojk)“ 72,15% a „Počet novovybudovaných/zrekonštruovaných čističiek odpadových vôd 67,80%. Ukazovateľ „Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť“ vykazuje úroveň zazmluvnenia takmer 50% z plánovanej hodnoty podľa operačného programu. Na základe uvedeného možno konštatovať, že trend vývoja operačného cieľa 1.2, resp. prioritnej témy 46 vo vzťahu k naplňaniu relevantných ukazovateľov je momentálne uspokojujúci za predpokladu schválenia veľkých projektov a včasnej realizácie veľkých projektov. V ich prípade však treba počítať s ich vysokou časovou náročnosťou na realizáciu, to znamená, aby bolo možné výsledky týchto projektov vykázať v tomto programovom období 2007 - 2013. To predpokladá ich úplné ukončenie najneskôr k 31.12.2015. Na druhej strane v prípade, že veľké projekty nebudú implementované v potrebnom časovom horizonte, dosiahnutie plánovaných ukazovateľov je otáznosť. S tým súvisí aj hrozba pre Slovensko, že záväzky SR vyplývajúce z prístupovej zmluvy k EÚ a z hľadiska úrovne ich celkového naplňania nebudú splnené

4.2 Návrh revízie OP ŽP s cieľom prerozdelenia finančných prostriedkov

4.2.1 Východiskový stav

Aktivity v rámci odpadového hospodárstva sú predmetom prioritnej osi 4. Na ich realizáciu je alokovaných 485 mil. EUR z Kohézneho fondu a 85 588 235 EUR zo štátneho rozpočtu. Cieľom aktivít je zabezpečenie komplexnej starostlivosti a nakladania s odpadmi. PO 4 je zameraná na plnenie záväzkov SR voči EÚ v oblasti odpadového hospodárstva a sanáciu environmentálnych záťaží vo vybraných lokalitách. Odpadové hospodárstvo je rozdelené do piatich operačných cieľov:

- 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu
- 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov
- 4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie
- 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania
- 4.5 Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov

Absorpčnú schopnosť výziev v rámci OC 4.1, 4.2 a 4.5 je možné hodnotiť pozitívne, nakoľko záujem o financovanie projektov niekoľkonásobne prevyšuje aktuálne možnosti alokácie. OC 4.3 je veľmi špecificky zameraný, preto nie je celkom možné nazerať na realizáciu aktivít tohto OC optikou

kvantitatívneho objemu. Problémové oblasti OC 4.4 boli podrobnejšie rozobraté v časti 3. Zdôvodnenie revízie OP ŽP.

Aktivity v rámci odpadového hospodárstva sú predmetom prioritnej osi 1. Na ich realizáciu je alokovaných 915 643 065 EUR z Kohézneho fondu a 161 584 071 EUR zo štátneho rozpočtu. Cieľom aktivít je znižovanie znečistenia vôd a zvýšenie kvality života obyvateľstva SR dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR. Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd je rozdelené do troch operačných cieľov:

- 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov
- 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- 1.3 Zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových vôd a podzemných vôd

Absorpčnú schopnosť výziev v rámci PO 1 je možné hodnotiť pozitívne, nakoľko záujem o financovanie projektov prevyšuje aktuálne možnosti alokácie. Toto platí najmä pre OC 1.2. Záujem o realizáciu projektov zameraných na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ je dlhodobo konštantne vysoký. Tento konštantný záujem vyplýva z postupnej prípravy projektov v jednotlivých aglomeráciách oprávnených podávať žiadosti o NFP v rámci OC 1.2. Z tohto pohľadu je potrebné posilniť realizáciu aktivít operačného cieľa 1.2.

4.2.2 Návrh zmien OP ŽP

Na základe preskúmania výsledkov OP ŽP a posúdenia externých zmien, zmien spoločensko-ekonomickej situácie, ktoré mali vplyv na realizáciu operačného programu je nevyhnutné revidovať operačný program ŽP tak, aby reflektoval aktuálne potreby v oblasti plnenia cieľov OP ŽP, efektívneho a hospodárneho využívania prostriedkov ES a štátneho rozpočtu a nevyhnutného plnenia záväzkov SR. S ohľadom na uvedené preto navrhujeme nasledovné zmeny:

1. Vyčleniť finančné prostriedky v rámci PO 4 Odpadové hospodárstvo, OC 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania, hlavná téma 50 – Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy vo výške 60 000 000 EUR
2. Znížiť alokáciu na HT 50 z pôvodných 116 400 000 EUR na 56 400 000 EUR
3. Znížiť alokáciu na OC 4.4 z pôvodných 116 400 000 EUR na 56 400 000 EUR (v EÚ zdrojoch)
4. Upraviť cieľovú hodnotu ukazovateľov relevantných pre OC 4.4 vo vzťahu k výške alokovaných finančných prostriedkov pre OC nasledovne:

Tabuľka č. 33: Návrh úpravy cieľových hodnôt ukazovateľov OC 4.4

Ukazovateľ	Pôvodná cieľová hodnota	Pôvodná alokácia v mil.	Nová cieľová hodnota	Nová alokácia
Počet sanovaných environmentálnych záťaží	120	116,4	58	56,4
Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy v km ² (spolu za projekty)	0,3	116,4	0,15	56,4

5. Presunúť vyčlenené finančné prostriedky do PO 1 Integrované ochrana a racionálne využívanie vôd, OC 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ, hlavná téma 46 – Spracovanie vody (odpadová voda)
6. Zvýšiť alokáciu na HT 46 z pôvodných 800 000 000 EUR na 860 000 000 EUR
7. Zvýšiť alokáciu OC 1.2 z pôvodných 800 000 000 EUR na 860 000 000 EUR
8. Upraviť cieľovú hodnotu ukazovateľov relevantných pre OC 1.2 vo vzťahu k výške alokovaných finančných prostriedkov pre OC nasledovne:

Tabuľka č. 34: Návrh cieľových hodnôt ukazovateľov OC 1.2

Ukazovateľ	Pôvodná cieľová hodnota	Pôvodná alokácia v mil.	Nová cieľová hodnota	Nová alokácia
Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojok) v km	1211	800	1302	860
Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť	325 698	800	350 126	860
Počet novovybudovaných/zrekonštruovaných ČOV	105	800	113	860
Počet obyvateľov napojených na novovybudované/zrekonštruované ČOV	1 360 000	800	1 462 000	860
Počet novovytvorených pracovných miest	190	800	204	860

Na základe preskúmania doposiaľ dosiahnutých výsledkov OP ŽP, posúdenia externých zmien, zmien v národných prioritách a legislatíve a stavu plnenia záväzkov SR v oblasti vodného a odpadového hospodárstva, ktoré mali vplyv na realizáciu operačného programu je nevyhnutné revidovať operačný program ŽP tak, aby reflektoval aktuálne potreby v oblasti integrovanej ochrany a racionálneho využívania vôd na Slovensku.

Navrhované zmeny:

- Posilnenie alokácie na operačný cieľ 1.2 v rámci PO 1, hlavná téma 46 Spracovanie vody (odpadová voda)

Posilnenie alokácie na operačný cieľ 1.2 v rámci PO 1

Vzhľadom na priority vlády SR a záväzky SR voči EÚ v oblasti spracovania odpadovej vody a silnú absorpčnú schopnosť OC 1.2 budú posilnené aktivity I., II., III. a IV. skupiny oprávnených výdavkov OC 1.2 zamerané na výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí, výstavbu, rozšírenie a zvýšenie

kapacity čistiarní odpadových vôd a odstraňovanie nutrientov v aglomeráciách nad 2000 ekvivalentných obyvateľov podľa Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES, ktorý vychádza z Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Vodného plánu Slovenska

Aktivity budú financované z prostriedkov **Kohézneho fondu** a štátneho rozpočtu. Alokácia finančných prostriedkov na operačný cieľ 1.2 sa zvýši o 7,5 % Oprávneným územím je región NUTS 1, tzn. celé územie SR.

Zmeny prioritnej osi 1 oproti súčasnej verzii OP ŽP:

- zvýšenie alokácie finančných prostriedkov na realizáciu operačného cieľa 1.2 prostredníctvom realokácie disponibilných prostriedkov z operačného cieľa 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania

Predpokladaný vplyv a dopad navrhovaného riešenia revízie OP ŽP je detailne špecifikovaný v kapitole 5.

Navrhované zmeny PO 1 a PO 4 majú vplyv na:

- stratégiu OP ŽP
- na finančný plán
- na hodnoty merateľných ukazovateľov
- na kontextový ukazovateľ OP ŽP - Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou

Navrhovanou zmenou v PO 1 a PO 4 došlo k navýšeniu podpory OC 1.2 približne o 7.5 % oproti pôvodnej alokácii a naopak k zníženiu podpory OC 4.4 oproti pôvodnej alokácii o 51,5%. Toto navýšenie sa proporcionálne premietne do cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov výsledku a výstupu PO 1, OC 1.2 a PO 4, OC 4.4 revidovanej verzie OP ŽP.

4.3 Neprekrývanie výdavkov a deliace línie

Keďže navrhovanou zmenou nedochádza k zmene oprávnených aktivít ale len k zmene finančných tabuliek, všetky deliace línie zostávajú zachované.

5 Predpokladaný vplyv a dopad revízie

5.1 Vplyv revízie na stratégiu OP ŽP

Pripravovaná revízia bude mať pozitívny vplyv na plnenie cieľov stratégie OP ŽP, na plnenie hodnôt plánovaných ukazovateľov OP ŽP a efektívnejšie využite pomoci z fondov ES a v neposlednej rade na plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z prístupovej zmluvy k EÚ.

5.2 Vplyv revízie na finančný plán

Revízia OP ŽP je založená na realokácii finančných prostriedkov vo výške 60 mil. EUR z PO 4 do PO 1. Rovnako ako v prípade všetkých PO je uplatňované spolufinancovanie z národných zdrojov vo výške 15 %. Alokáciu prostriedkov na jednotlivé prioritné osi sumarizuje nasledujúca tabuľka. V porovnaní s pôvodnou alokáciou došlo k navýšeniu alokácie PO 1 o 60 mil. EUR (EÚ zdroje) a zníženiu rovnakej výšky PO 4. Celkový rozpočet OP ŽP zostal bez zmeny.

Tabuľka č. 35: Alokácia prostriedkov OP ŽP – po revízii

OP ŽP	EÚ zdroje	ŠR	Celkový rozpočet (EÚ + ŠR)
PO 1 - Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd	975 643 065 €	170 584 071 €	1 146 227 136 €
PO 2 - Ochrana pred povodňami	120 000 000 €	21 176 471 €	141 176 471 €
PO 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriazn. vplyvov zmeny klímy	180 000 000 €	31 764 706 €	211 764 706 €
PO 4 - Odpadové hospodárstvo	425 000 000 €	76 588 235 €	501 588 235 €
PO 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostr. Krajiny	50 756 935 €	8 957 106 €	59 714 041 €
PO 6 - Technická pomoc	48 600 000 €	8 576 470 €	57 176 470 €
PO 7 - Dobudovanie povodňového a varovného systému	20 000 000 €	3 529 412 €	23 529 412 €
Spolu OP ŽP	1 820 000 000 €	321 176 471 €	2 141 176 471 €

Presunom prostriedkov z fondov pre OP ŽP medzi prioritnými osami dôjde k úprave rozdelenia príspevku do jednotlivých kategórií (v zmysle implementačného nariadenia EK) v rámci dimenzie „Prioritná téma“. V porovnaní s pôvodným rozdelením došlo len k úprave jednej kategórie, a to navýšeniu kategórie 46 o 60 mil. Eur a zníženiu kategórie 50 o rovnakú čiastku.

Rozdelenie príspevku EÚ medzi jednotlivé kategórie v rámci OP ŽP sumarizuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 36: Informatívne rozdelenie príspevku z fondu do kategórií dimenzie "Prioritná téma"

Kód kategórie	Prioritná téma	Indikatívna suma prostriedkov (EUR v bežných cenách) v rámci kategórie
44	Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	368 600 000
45	Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (<i>pitná voda</i>)	90 643 065
46	Spracovanie vody (<i>odpadová voda</i>)	860 000 000
47	Kvalita vzduchu	107 800 000
49	Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôbovanie sa klimatickej zmene	39 800 000
50	Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	56 400 000
51	Podpora biodiverzity a ochrana prírody (<i>vrátane Natura 2000</i>)	30 454 161
52	Podpora čistej mestskej dopravy	32 400 000
53	Predchádzanie rizikám	140 000 000
54	Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	45 302 774
85	Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	24 300 000
86	Hodnotenie a štúdie; informácie a komunikácia	24 300 000
Spolu		1 820 000 000

Vplyvom revízie nedošlo k úprave rozdelenia príspevku z fondov medzi kategórie podľa dimenzie „Podporované územia“.

Revízia nemá vplyv na ročné záväzky.

5.3 Vplyv revízie na ukazovatele

Vzhľadom na presun finančných prostriedkov medzi prioritnými osami je potrebné upraviť taktiež merateľné ukazovatele na úrovni PO 1 a PO 4, a to v rozsahu uvedenom v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 37: Revízia ukazovateľov na úrovni PO 1

Číslo operačného cieľa	Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Typ ukazovateľa: <i>R - výsledku/result</i> <i>O - výstupu/output</i> <i>C - hlavný/core</i>	Merná jednotka	Východisková a cieľová hodnota za Slovensko	
					2006	
1.2	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal.pripojok)	MŽP SR	O	km	2006	84
					2015	1302
1.2	Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť	MŽP SR	R	Počet EO	2006	4 696
					2015	350 126
1.2	Počet novovybudovaných/zrekonštruovaných ČOV	MŽP SR	O	počet	2006	46
					2015	113
1.2	Počet obyvateľov napojených na novovybudované/zrekonštruované ČOV	MŽP SR	R,	počet	2006	0
					2015	1 462 000
1.2	Počet novovytvorených pracovných miest	MŽP SR	R	počet	2006	0
					2015	204

Tabuľka č. 38: Revízia ukazovateľov na úrovni PO 4

Číslo operačného cieľa	Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Typ ukazovateľa: <i>R - výsledku/result</i> <i>O - výstupu/output</i> <i>C - hlavný/core</i>	Merná jednotka	Východisková a cieľová hodnota za Slovensko	
					2006	
4.4	Počet sanovaných environmentálnych záťaží	MŽP SR	O	počet	2006	0
					2015	58
4.4	Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy (spolu za	MŽP SR	R	km ²	2006	0

					2015	0,15

5.4 SWOT analýza

PO 1

Silné stránky

- Väčšie zameranie na aktivity zamerané na výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí, výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd a odstraňovanie nutričov v aglomeráciách nad 2000 ekvivalentných obyvateľov,
- Malé personálne nároky na následnú správu systému,
- Vysoký význam z hľadiska plnenia záväzkov SR vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv.

Slabé stránky

- Časová náročnosť prípravy procesu schválenia návrhu revízie vzhľadom na blížiaci sa koniec programového obdobia.

Príležitosti

- Možnosť efektívneho využitia EÚ zdrojov pre budovanie infraštruktúry prispievajúcej k vyššej ochrane životného prostredia a k vyššej kvalite života občanov na území SR,
- Včasné a vecné plnenie si záväzkov SR,
- Možnosti pre tvorbu nových pracovných miest,
- Možnosť široko spektrálneho využitia – zavádzanie nových modernejších technológií.

Hrozby

- Finančne obmedzené možnosti konečných prijímateľov pri zabezpečovaní vlastných zdrojov pre spolufinancovanie.

5.5 Hlavné disparity a faktory rozvoja PO 1

Kľúčové disparity

- Nerovnomerná regionálna vybavenosť infraštruktúrou vodného hospodárstva
- Zaostávanie výstavby zariadení na odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Hlavné faktory rozvoja

- Nárast počtu obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov, bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu a čistiarne odpadových vôd a zvyšovanie kvality čistenia odpadových vôd
- Zlepšenie stavu životného prostredia cestou zníženia množstva nežiaducich látok pochádzajúcich z bodových zdrojov znečistenia do povrchových a podzemných vôd a zlepšenie stavu vôd a ochrany biodiverzity vodných ekosystémov

5 Záver

Cieľom analýzy bolo posúdiť Operačný program Životné prostredie v nadväznosti na potrebu reagovania na aktuálne zmeny týkajúce sa legislatívy, vývoja implementácie projektov v jednotlivých prioritných osiach ako aj vzhľadom na stav plnenia záväzkov SR vyplývajúce zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ. Predmetom analýzy je odborné posúdenie Operačného programu Životné prostredie a vypracovanie návrhu konkrétného riešenia zmien v OP ŽP, vrátane alokácie finančných prostriedkov a zároveň posúdenie dopadov navrhovaného riešenia na stratégiu OP ŽP.

Na základe hodnotenia aktuálneho pokroku implementácie operačného programu na úrovni programu a prioritných osí vykonaného v rámci analýzy a v súvislosti s externými zmenami, ktoré mali vplyv na realizáciu OP ŽP v období rokov 2007 - 2010 je možné konštatovať, že nastali nasledovné dôvody, na základe ktorých je potrebné revidovať Operačný program Životné prostredie:

- nastali výrazné sociálno-ekonomické zmeny v dôsledku celosvetovej hospodárskej krízy,
- v dôsledku zmeny legislatívy ako aj v dôsledku ďalších celospoločenských zmien vznikli nové národné a regionálne priority
- monitorovanie plnenia OP ŽP poukázalo na pomalé napĺňanie plánovaných ukazovateľov.

Z výsledkov analýzy jednoznačne vyplynula potreba revidovať Operačný program Životné prostredie v zmysle § 33 písmena a), b) a c) Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 tak, aby reflektoval aktuálne národné potreby v oblasti integrovanej ochrany a racionálneho využívania vôd na Slovensku.

Identifikovaná potreba revízie operačného programu sa týka finančných zmien, ktoré nepredstavujú podstatné zmeny operačného programu

V súlade s Metodickým pokynom CKO k revízii operačných programov č. 10, rozhodnutiu EK podliehajú aj zmeny na nižších úrovniach programovej štruktúry, napr. na úrovni opatrení (v prípade, ak je OP členený na túto úroveň). V súlade s uvedeným metodickým pokynom, je postup Riadiaceho orgánu pri administrácii revízie OP nasledovný:

- posúdi potrebu vykonania revízie OP na základe výsledkov tejto analýzy a pripraví návrh revízie OP,
- zabezpečí vypracovanie nového Strategického environmentálneho hodnotenia,
- predloží výsledky analýzy a návrh revízie OP na schválenie monitorovaciemu výboru pre OP ŽP,
- predloží návrh revízie OP na Centrálny koordinačný orgán a Certifikačný orgán,
- vypracuje materiál k navrhovanej revízii OP a predloží ho na rokovanie vlády SR,
- predloží žiadosť o revíziu OP na EK prostredníctvom SFC,
- v prípade kladného stanoviska EK, RO informuje CKO, CO, MV a zapracuje revíziu OP do riadiacej dokumentácie OP.

Revízia operačného programu nadobúda účinnosť až od momentu jej formálneho schválenia zo strany Európskej komisie. Oprávnenosť výdavkov viažucich sa k vykonanej revízii je možná od začiatku programového obdobia s výnimkou revízií, ktorých predmetom je doplnenie nových typov výdavkov.

6 Zhrnutie

OP ŽP ako jeden z kľúčových nástrojov Národného strategického referenčného rámca na programové obdobie 2007 – 2013 bol vypracovaný v priebehu roku 2005 – 2007 a schválený EK dňa 08.11.2007. Finančná alokácia pripadajúca na tento program predstavuje 15,8% z celkovej alokácie pre Slovensko.

Hodnota projektov schválených k 31. 9. 2011 predstavuje takmer 75% zo zdrojov alokovaných na operačný program. Najvyššiu absorpčnú kapacitu čerpania vzhľadom na zazmluvnené projekty dosahuje PO 3 a PO 5, t.j. Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a Ochrana a regenerácia prírodného prostredia krajiny. Implementácia prioritnej osi 1 dosiahla k 30.9.2011 úroveň 9% z prostriedkov alokovaných na danú prioritnú os. Táto skutočnosť je daná neskorším nástupom reálneho čerpania pri väčších infraštruktúrnych projektoch. Základom pre plynulé čerpanie je dostatočne včasné zazmluvnenie alokovaných prostriedkov, čo v prípade PO 1 zodpovedá zazmluvneniu takmer celej alokácie pre OC 1.2, s výnimkou prostriedkov rezervovaných pre veľké projekty.

.

Vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky plniť si svoje medzinárodné záväzky a taktiež vzhľadom na súčasnú globálnu ekonomickú situáciu, kedy všetky subjekty na medzinárodnej scéne čelia rôznym finančným hrozbám, považujeme za rozumné koncentrovať finančné zdroje na priority, ktoré vykazujú dostatočnú absorpčnú schopnosť a SR je zároveň schopná úkony z týchto povinností vyplývajúce aj realizovať v čase a zodpovedajúcej kvalite a kvantite. S ohľadom na vecnú a ekonomickú náročnosť plnenia smernice Rady 91/271/EHS boli v prístupových rokovaniach s EÚ dohodnuté pre Slovenskú republiku prechodné obdobia. Povinnosti Slovenskej republiky pre oblasť verejných kanalizácií uvedené v Zmluve o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii zo dňa 16. 4. 2003 a ďalšie vyplývajúce zo smernice Rady 91/271/EHS sú nasledovné:

- do 31. decembra 2004 je potrebné dosiahnuť súlad so smernicou pre 83 % celkového množstva biologicky odstrániteľného znečistenia;
- do 31. decembra 2008 je potrebné dosiahnuť súlad so smernicou pre 91 % celkového množstva biologicky odstrániteľného znečistenia;
- do 31. decembra 2010 je potrebné dosiahnuť súlad so smernicou pre aglomerácie s viac ako 10 000 ekvivalentných obyvateľov (zabezpečiť odvádzanie odpadových vôd a ich čistenie vrátane odstraňovania nutrientov);
- do 31. decembra 2012 je potrebné dosiahnuť súlad so smernicou pre 97 % celkového množstva biologicky odstrániteľného znečistenia;
- do konca roka 2015 zabezpečiť odvádzanie a biologické čistenie odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov;

- priebežne zabezpečovať primerané čistenia odpadových vôd vo všetkých aglomeráciách pod 2 000 ekvivalentných obyvateľov, ktoré majú vybudovanú stokovú sieť.

Uvedené záväzky Slovenská republika plní prostredníctvom Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Z predbežnej analýzy stavu plnenia záväzkov Slovenskej republiky v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd pre aglomerácie vyplýva, že k 31. 12. 2008 bolo potrebné zabezpečiť (napr. z OP ŽP, ŠR a vlastných zdrojov žiadateľov) cca 1 455 mil. EUR a k 31.12. 2012 pri rovnakom trende by táto čiastka predstavovala sumu cca 1 776 mil. EUR. Alokácia pre PO 1 pred návrhom tejto revízie bola cca. 1 077 mil. EUR. Táto suma zjavne nestačí na pokrytie daných záväzkov.

Počas implementácie OP ŽP nastali najmä tieto zmeny, na základe ktorých vznikla potreba a nové priority na zabezpečenie cieľov a opatrení v oblasti ochrany pred povodňami:

1. Nastali výrazné sociálno-ekonomické zmeny v dôsledku celosvetovej hospodárskej krízy.
2. Následne na prijatie novej legislatívy majúcej vplyv na absorpčnú schopnosť OC 4.4 v rámci PO 4 vznikla potreba koncentrácie finančných prostriedkov na vybrané priority SR. Týmto krokom sa SR snaží predchádzať finančným stratám v dôsledku neschopnosti absorbovať finančnú pomoc EÚ, personálnym a ekonomickým stratám v dôsledku nedostatočných impulzov pre naštartovanie ekonomiky po odznení globálnej finančnej krízy a v neposlednom rade škodám na životnom prostredí.
3. Stále vysoká absorpčná schopnosť Prioritnej osi 1, resp. operačného cieľa 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ,

Zmeny v národných a regionálnych prioritách

Vypracovanie Predbežnej analýzy stavu plnenia záväzkov Slovenskej republiky v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd pre aglomerácie poukázalo na stav, kedy SR v dôsledku vplyvov globálnej finančnej krízy nedisponuje dostatočným objemom finančných zdrojov potrebných pre financovanie svojich medzinárodných záväzkov v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd. Z toho dôvodu sa RO pre OP ŽP rozhodol koncentrovať zdroje v prospech priorít životného prostredia, kde je potrebné vykonať najväčší pokrok smerom naplneniu svojich záväzkov. Návrh revízie nerozširuje predmet podpory, práve naopak, veľmi úzko ho špecifikuje a definuje.

Sociálno-ekonomické zmeny

OP ŽP sa pripravovalo v období rastu slovenskej ekonomiky a rast bol očakávaný aj v rokoch 2007-2013. Avšak v roku 2008 sa v dôsledku vypuknutia finančnej krízy začali prejavovať negatívne zmeny v svetovom hospodárstve s dopadom na ekonomiku SR a aj na samotných prijímateľov.

Nepriaznivý vývoj makroekonomického prostredia sa premietol do položiek štátneho rozpočtu, verejnej správy ako aj súkromného sektora. V roku 2010 bolo preto potrebné pristúpiť ku konsolidácii výdavkov verejnej správy. V tejto súvislosti bolo odporúčané nerealizovať opatrenia krátkodobé s negatívnym vplyvom na deficit verejnej správy, ale sústrediť sa na dôslednú implementáciu už prijatých opatrení s najvyšším príspevkom k agregátnemu dopytu. Z tohto dôvodu boli opatrenia integrovanej ochrany a využívania vôd zaradené do výdavkov hradených z fondov EÚ.

V súlade s Nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 tak došlo k naplneniu článku 33 v bodoch a), b) a c) čím boli naplnené dôvody revízie OP:

- a) Nastali výrazné sociálno-ekonomické zmeny.
- b) Je potrebné vo väčšej miere zohľadniť hlavné zmeny v národných a regionálnych v prioritách
- c) Na základe hodnotenia uvedeného v článku 48 ods.3 – ako aj v zmysle zmeny čl.44 Nariadenia Rady (ES) č 1083/2006 vyplývajúceho z Nariadenia EP a Rady zo 16. júna 2010, na základe ktorej je na zdôvodnenie navrhovanej revízie OP postačujúce vykonať analýzu zdôvodňujúcu navrhovanú revíziu OP namiesto hodnotenia.

Na realizáciu aktivít v oblasti integrovanej ochrany a využívania vôd bude využitá časť zdrojov PO 1, OC 1.2 v celkovej výške 1 077 mil. EUR

Návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP

Koncentrovať voľné zdroje v rámci OP ŽP a zdroje OP ŽP, u ktorých existuje reálne riziko ich nevyčerpania a nevyužitia na priority životného prostredia a začlenenie do PO 1, OC 1.2 s cieľom čo najvyššieho možného naplnenia hodnôt ukazovateľov.

Navrhované zmeny OP ŽP:

1. Presunúť vyčlenené finančné prostriedky do PO 1 Integrované ochrana a racionálne využívanie vôd, OC 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ, hlavná téma 46 – Spracovanie vody (odpadová voda)
2. Zvýšiť alokáciu na HT 46 z pôvodných 800 000 000 EUR na 860 000 000 EUR
3. Zvýšiť alokáciu OC 1.2 z pôvodných 800 000 000 EUR na 860 000 000 EUR

1. Zmeny prioritnej osi 1 oproti súčasnej verzii OP ŽP:

- zvýšenie alokácie finančných prostriedkov na realizáciu operačného cieľa 1.2 prostredníctvom realokácie disponibilných prostriedkov z operačného cieľa 4.4 – celková výška finančnej alokácie na OC 4.4 zostane 56,4 mil. EUR
- zmeny cieľových hodnôt ukazovateľov PO 1

Číslo operačného cieľa	Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Typ ukazovateľa: <i>R - výsledku/result</i> <i>O - výstupu/output</i> <i>C - hlavný/core</i>	Merná jednotka	Východisková a cieľová hodnota za Slovensko	
1.2	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal.prípojok)	MŽP SR	O	km	2006	84
					2015	1302
1.2	Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť	MŽP SR	R	Počet EO	2006	4 696
					2015	350 126
1.2	Počet novovybudovaných/zrekonštruovaných ČOV	MŽP SR	O	počet	2006	46
					2015	113
1.2	Počet obyvateľov napojených na novovybudované/zrekonštruované ČOV	MŽP SR	R,	počet	2006	0
					2015	1 462 000
1.2	Počet novovytvorených pracovných miest	MŽP SR	R	počet	2006	0
					2015	204

- zmeny cieľových hodnôt ukazovateľov PO 4

Číslo operačného cieľa	Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Typ ukazovateľa: <i>R - výsledku/result</i> <i>O - výstupu/output</i> <i>C - hlavný/core</i>	Merná jednotka	Východisková a cieľová hodnota za Slovensko	
4.4	Počet sanovaných environmentálnych záťaží	MŽP SR	O	počet	2006	0
					2015	58
4.4	Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy (spolu za projekty)	MŽP SR	R	km ²	2006	0
					2015	0,15

Predpokladaný vplyv a dopad revízie

Pripravovaná revízia bude mať pozitívny vplyv na plnenie cieľov stratégie OP ŽP. Plnenie stanoveného špecifického cieľa PO 1 – Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd prispeje výraznou mierou nielen k napĺňaniu globálneho cieľa OP ŽP orientovaného na zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia enviromentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti enviromentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja ale aj k lepšiemu plneniu záväzkov SR vyplývajúcich z prístupovej zmluvy k EÚ.

Tabuľka č. 39: Alokácia prostriedkov OP ŽP – po revízii

OP ŽP	EÚ zdroje	ŠR	Celkový rozpočet (EÚ + ŠR)
PO 1 - Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd	975 643 065 €	170 584 071 €	1 146 227 136 €
PO 2 - Ochrana pred povodňami	120 000 000 €	21 176 471 €	141 176 471 €
PO 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriazn. vplyvov zmeny klímy	180 000 000 €	31 764 706 €	211 764 706 €
PO 4 - Odpadové hospodárstvo	425 000 000 €	76 588 235 €	501 588 235 €
PO 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostr. Krajiny	50 756 935 €	8 957 106 €	59 714 041 €
PO 6 - Technická pomoc	48 600 000 €	8 576 470 €	57 176 470 €
PO 7 - Dobudovanie povodňového a varovného systému	20 000 000 €	3 529 412 €	23 529 412 €
Spolu OP ŽP	1 820 000 000 €	321 176 471 €	2 141 176 471 €

Vplyvom presunu prostriedkov medzi PO 1 a PO 4 prišlo tiež k úprave rozdelenia príspevku pre jednotlivé kategórie a to nasledovne:

Kód kategórie	Prioritná téma	Indikatívna suma prostriedkov (EUR v bežných cenách) v rámci kategórie
44	Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	368 600 000
45	Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (<i>pitná voda</i>)	90 643 065
46	Spracovanie vody (<i>odpadová voda</i>)	860 000 000
47	Kvalita vzduchu	107 800 000
49	Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene	39 800 000
50	Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	56 400 000
51	Podpora biodiverzity a ochrana prírody (<i>vrátane Natura 2000</i>)	30 454 161
52	Podpora čistej mestskej dopravy	32 400 000
53	Predchádzanie rizikám	140 000 000
54	Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	45 302 774
85	Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	24 300 000
86	Hodnotenie a štúdie; informácie a komunikácia	24 300 000
Spolu		1 820 000 000

Navrhované kroky úpravy OP ŽP umožnia výraznejšie sa zamerať na aktivity patriace k celospoločenskému významu. Aktivity významne prispievajú k zlepšeniu kvality života občanov SR a ochrane životného prostredia.

7 Použité zdroje

1. Operačný program Životné prostredie v 2.0
2. Programový manuál Operačného programu Životné prostredie v 6.0
3. Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za rok 2010
4. Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za rok 2009
5. Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za rok 2008
6. Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre OP ŽP
7. Stav implementácie ŠF podľa OP, priorít a opatrení pre PO 2007 - 2013 k 30. 09. 2011 (<http://www.nsrr.sk/cerpanie/>)
8. Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006
9. Nariadenie Rady (ES) č. 1341/2008 z 18.12.2008, ktorým sa v súvislosti s určitými projektmi generujúcimi príjmy mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1083/2006
10. Nariadenie Rady (ES) č. 284/2009 z 7.4.2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 týkajúca sa výdavkov
11. Nariadenie Rady (ES) č. 539/2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenia č. 1083/2006
12. Zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES
13. Uznesenie vlády SR č. 591 k návrhu krátkodobých štrukturálnych opatrení vlády SR
14. Metodický pokyn CKO č. 10 k revízii operačných programov, aktualizácia č. 1 z 13.8.2010
15. www.opzp.sk,
16. www.nsrr.sk

8 Zoznam skratiek

CKO – Centrálny koordinačný orgán

EK – Európska komisia

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ES – Európske spoločenstvo

EÚ – Európska únia

HP – horizontálna priorita

HP IS – Horizontálna priorita Informačná spoločnosť

HP MRK – Horizontálna priorita Marginalizované rómske komunity

HP RP – Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí

HP TUR – Horizontálna priorita Trvaloudržiateľný rozvoj

HT – hlavná téma

KF – Kohézny fond

NFP – nenávratný finančný príspevok

NSRR – Národný strategický referenčný rámec

OC – operačný cieľ

OP – operačný program

OP ŽP – Operačný program Životné prostredie

PO – prioritná os

RO – Riadiaci orgán

ŠR – Štátny rozpočet

ŽP – životné prostredie

Summary

OPE as one of the key instruments of the National Strategic Reference Framework for program period 2007 – 2013 was created during 2005 – 2007 and approved by EC on 08 November 2007. Financial allocation attributable to this programme is 15, 8% of the total allocation for Slovakia.

The value of projects approved by 31 September 2011 is almost 75% of resources allocated to the operational programme. The highest absorption capacity of the draw in respect of contracted projects reaches PA 3 and PA 5, i.e. Air Protection and Climate change side effects mitigation and Protection and regeneration of natural environment of the country. Implementation of Priority Axis 1 reached by 30 September 2011 level 9% from the funds allocated to the given priority axis. This fact is given by later inception of real draw at major infrastructure projects. Essentials for the constant drawing is to contract allocated funds sufficiently early, which in case of PA 1 equals to contract almost the entire allocation for OA 1.2, with an exception of the funds reserved for outsized projects. Due to the requirement of the Slovak Republic to meet its international obligations and also with respect of the current global economic situation, when all subjects on the international stage face a variety of financial threats, we consider to be sensible to concentrate financial resources on priorities, which show sufficient absorption capacity and SR is capable to realize tasks arising from these needs in time and adequate quality and quantity. With regard to the factual and economic demand of the meeting of Council Directive No. 91/271/EHS have been in consent negotiations with EU for the Slovak Republic agreed the transition period. Duties of the Slovak Republic in the field of public sewer under the Treaty of Accession of the Slovak Republic to the European Union of 16 April 2003 and further under Directive 91/271/EEC as follows:

- by 31 December 2004 it is required to act in accordance with the agreement with the directive for 83% of the total biodegradable load;
- by 31 December 2008 it is necessary to act in accordance with the agreement with the directive for 91% of the total biodegradable load;
- by 31 December 2010 it is required to act in accordance with the agreement with the Directive for agglomerations with more than 10 000 population equivalent (provide wastewater collection and treatment, including disposal of nutrients);
- by 31 December 2012 it is necessary to achieve agreement with 97% of the total biodegradable load;
- by the end of 2015 to provide drainage and biological treatment of waste water in agglomerations over 2 000 population equivalent;

-
- Incomplete provision of appropriate wastewater treatment in all agglomerations below 2000 population equivalent to be ones having built sewage system.

The mentioned obligations of the Slovak Republic are implemented by the National Programme of the Slovak Republic for the implementation of the Council Directive No. 91/271/EEC on wastewater treatment. Preliminary analysis of the status of implementation of commitments of the Slovak Republic in the wastewater removal and treatment for agglomerations that at 31 December 2008 was necessary to provide (e.g., OP, SB, and the applicants' own resources) about 1,455 mil. EUR and by 31 December 2012 at the same trend this amount would be about 1 776 mil. EUR. Allocation for PA 1 before the draft of this review was about 1 077 mil. EUR. This amount will evidently not be sufficient to cover particular liabilities.

During the implementation of the OPE the following changes occurred, according to which a new need and new priorities aroused to ensure targets and measures for flood protection:

1. Significant socio-economic changes due to global economic crisis aroused.
2. Subsequently a need to concentrate financial resources aroused for selected priority of the SR for the adoption of new legislation influencing the absorption capacity of 4.4 OA in the PA 4. The SR makes an effort by this measure to avoid financial losses due to incapableness to absorb EU financial aid, personnel and economic losses due to lack of incentives for boosting the economy after the global financial crisis fades, and not least on environmental damage.
3. Constantly high assimilation capacity of the Priority Axis 1, particularly of the operational objective 1.2. Waste water collection and treatment in accordance with the meeting of obligations towards the EU.

Changes in National and Regional Priorities

Development of a Preliminary analysis of the state of implementation commitments of the Slovak Republic in a field of waste water collection and treatment for agglomerations pointed to a condition where the SR due to the effects of the global financial crisis does not have sufficient financial resources needed to finance their international commitments in the waste water collection and treatment. Therefore OPE has decided to concentrate resources in priority areas of the environment where it is needed to make major progress towards fulfilling their commitments. The revision proposal does not extend the subject of support; on the contrary, it defines and specifies it very closely.

Socio-Economic changes

OPE has been preparing for in a period of Slovak economy growth and the growth was expected in 2007-2013. However, in 2008, due to the outbreak of the financial crisis, negative changes in the global economy with an impact on the economy of the SR and the beneficiaries themselves have started to appear.

Unfavourable developments in the macroeconomic environment have been reflected in the items of the state budget, public and private sector. In 2010 it was

---

therefore necessary to proceed to the consolidation of public affairs administration expenditure. In this context, it was recommended not to implement measures with short-term negative impact on the deficit of public affairs administration, but concentrate on the consistent implementation of measures already taken with the largest contribution to aggregate demand. Therefore, the measures on integrated protection and use of water are included in the expenditure financed from EU funds.

In accordance with Council Regulation (EC) N. 1083/2006 got to meeting of Article 33 in points a), b) and c) which were filled reasons of the OP:

- a) **Significant socio-economic changes aroused.**
- b) **There is a need for greater account of major changes in national and regional priorities**
- c) **Based on the evaluation referred to in Article 48 par.3 - and under changes in terms of Article 44 of Council Regulation (EC) N. 1083/2006 resulting from the EP Regulation and the Council of 16 June 2010 on the basis of which to justification of the proposed audit it is sufficient to conduct an analysis justifying proposed revision of the OP instead of evaluation.**

To implement the activities in the field of integrated water protection and exploiting a portion of sources PA 1, OA 1.2 in total amount of 1 077 mil. EUR will be used.

Draft of the specific solution of revision of OPE

To concentrate available resources within OPE and resources of OPE where is a real risk of their non drawing and non employment on environmental priorities and integrating into PA 1, OA 1.2 with aim of the highest possible meeting of values of indicators.

Proposed changes to the OPE:

1. Transfer financial resources into PA 1 Integrated protection and economical use of water, OA 1.2 Waste water collection and treatment in accordance with the meeting of obligations of the SR towards the EU, main topic 46 - Water treatment (waste water)
2. Increase allocation on HT 46 from original 800 000 000 EUR to 860 000 000 EUR
3. Increase allocation on OA 1.2 from original 800 000 000 EUR to 860 000 000 EUR...

1. Priority Axis Modifications... in contrast to current version of OPE :

- Increase of allocation of financial resources for realization of operational objective 1.2 through reallocation of available funds from the operational objective 4.4 - total amount of financial allocation on OA 4.4 stays 56, 4 mil. EUR
- modifications of target values of indicators PA 1

Number of operational objective	Name of indicator	Informational source	Indicator Type : R - result O - output C - core	Measure unit	Base and target value for Slovakia	
1.2	Length of newly built sewers (without sewer pipe)	ME SR	O	km	2006	84
					2015	1302
1.2	Number of equivalent inhabitants connected to the newly built sewerage	ME SR	R	number EO	2006	4 696
					2015	350 126
1.2	Number of newly constructed / reconstructed WTP (wastewater treatment plant)	ME SR	O	number	2006	46
					2015	113
1.2	Number of inhabitants connected to the newly built / renovated WTP	ME SR	R,	number	2006	0
					2015	1 462 000
1.2	Number of newly opened positions	ME SR	R	number	2006	0
					2015	204

- modifications of target values of indicators PA 4

Number of operational objective	Name of indicator	Informational source	Indicator Type : R - result O - output C - core	Measure unit	Base and target value for Slovakia	
4.4	Number of disposed environmental load	ME SR	O	number	2006	0
					2015	58
4.4	Number of cultivated and disposed land (total for projects)	ME SR	R	km ²	2006	0
					2015	0,15

Presumptive effect and impact of audit

Upcoming audit will have a positive impact on the objectives of the strategy OPE. Meeting assessed specific objective PA 1 - Integrated protection and rational use of water will not only significantly contribute to the meeting the global objective of OPE focused on improvement of environmental status and rational use of resources through the completion and improvement of environmental infrastructure in Slovakia under Slovakia and EU legislation and strengthening the effectiveness of environmental components of sustainable development but also to better meeting of obligations of the SR arising from EU Accession Treaty.

Table n. Chyba! Len hlavný dokument.: Allocation of funds of OP E - after audit

OP E	EU sources	SR	Total budget (EU + SR)
PA 1 - Integrated protection, economical use of water	975 643 065 €	170 584 071 €	1 146 227 136 €
PA 2 - Flood protection	120 000 000 €	21 176 471 €	141 176 471 €
PA 3 - Protection of air and Climate change negative effects mitigation	180 000 000 €	31 764 706 €	211 764 706 €
PA 4 - Waste management	425 000 000 €	76 588 235 €	501 588 235 €
PA 5 - Protection and regeneration of natural environment. Countries	50 756 935 €	8 957 106 €	59 714 041 €
PA 6 - Technical Assistance	48 600 000 €	8 576 470 €	57 176 470 €
PA 7 - Completion of a flood and warning system	20 000 000 €	3 529 412 €	23 529 412 €
Total OPE	1 820 000 000 €	321 176 471 €	2 141 176 471 €

Due to the transfer of the funds between PA 1 and PA 4 modification of the allocation of contribution for each category occurred as follows:

Category Code	Priority Topic	Indicative amount of the funds (EUR in current prices) within category

44	Management of household and industrial waste	368 600 000
45	Management of water and its distribution (<i>drinking water</i>)	90 643 065
46	Water treatment (<i>waste water</i>)	860 000 000
47	Air Quality	107 800 000
49	Climate change negative effects mitigation and adaptation to climate change	39 800 000
50	Rehabilitation of industrial sites and contaminated soil	56 400 000
51	Promotion of biodiversity and nature protection (<i>including Natura 2000</i>)	30 454 161
52	Promotion of clean public transportation	32 400 000
53	Risk prevention	140 000 000
54	Other measures to preserve the environment and risk prevention	45 302 774
85	Preparation, implementation, monitoring and control	24 300 000
86	Evaluation and studies, information and communication	24 300 000
Total		1 820 000 000

The proposed modification measures of the OPE enable to focus on performance pertaining to national significance in a substantial way. The performance will significantly contribute to improve the quality of life of citizens in the SR and protection of the environment.